

Porubské noviny

Číslo: **103**

JÚN 2/2020

Ročník: **XXVI.**

V tomto čísle nájdete:

 Slovo prezidentky
 Obecné spravodajstvo
 COVID 19 – opatrenia obce
 75. výročie: Deň víťazstva
 DSS a ZpS a korona
 Služby Božie cez rúško
 Prieskum spokojnosti
 Včely sú život
 ZŠ MR On-line škola
 Knižná búdka MŠ
 Hovoríme s O. Rúfusovou
 Talenty spod Poludnice
 Ján Čunga – príbeh
 Nekrológy, križovka
 Kronika futbalu
 Spartakiáda 1955

Foto: Denisa Putterová

Modlitba za Slovensko

Viem jedno hniezdo.
 Rád ho mám.
 V ňom ako v Božej sieti
 je mnoho otcov, mnoho mám
 a mnoho, mnoho detí.

Viem jedno hniezdo, rád ho mám.
 Hreje ma dňom i nocou,
 vystlané mäkkou vravou mám
 a mozolami otcov.

To hniezdo uvil Stvoriteľ.
 A sám aj určil komu:
 koho tam pozve prebývať
 do človečieho domu,
 kto si bude smieť odomknúť
 i zamknúť jeho bránu,
 kto pluhom krájať ako chlieb
 zem, Bohom darovanú.

Môj dobrý Bože, zhladni naň.
 Stráž nám ho neustále.
 Ach, aspoň Ty ho, Veľký chráň,
 keď si ho stvoril malé.

COVID -19

Ilustr.: Amy Hlušáková

Prihovám sa vám nielen ako starosta, ale aj ako jeden z vás. Niečo malé, neviditeľné, všetkých ľudí na našej Zemi postavilo v tejto dobe do pozornosti.

Neobišlo to ani našu Závažnú Porubu. Nastúpili opatrenia vlády, samosprávy. Či chceme, alebo nie, ak chceme žiť, všetko treba dodržiavať. V našej obci sa zatiaľ nevyskytol žiadny pozitívny test na COVID 19, no nastal čas, keď nad všetkým, čo sa deje, treba sa spoločne zamyslieť. Akýsi zdvihnutý prst varuje a signalizuje: čo nás čaká, čo hrozí, ako ďalej. Príde ešte niečo horšie?

Opodstatnené hygienické a bezpečnostné opatrenia nás zatvorili do príbytkov, ulice zostali prázdne. Školy, športoviská, úrady prestali slúžiť. Všetko ostatné obmedzene, len tak, aby sme žili. Potraviny, drogerie, dodávky elektrickej energie, vody, doprava, pošta... No zrazu sme zistili, že k životu nám stačí aj menej. Pochopili, čo znamená rodina. Prišiel čas, keď sa blízki mohli viac porozprávať, viac pozornosti venovať jeden druhému. A možno práve v tomto strese sa vyriešili aj problémy, ktoré roky stáli.

V tejto chvíli vyjadrujem uznanie a slová pochvaly našim spoluobčanom. Veď boli a sú v tejto fáze koronakrízy zodpovední, rešpektujú pokyny, poctivo nosia rúška a dodržiavajú nariadenia vlády i obce. Disciplínu a ohľaduplnosť prejavili aj naši občania, ktorí sa vrátili domov zo zahraničia a zotrvali v nariadenej karanténe. A ešte niečo. V tejto dobe sme si akoby bližší a navzájom si pomáhame. Šijeme rúška pre druhých, jeden od druhého stojíme v bezpečnej vzdialenosti, zbytočne necestujeme. Hovorí

sa takto. Život možno prežiť len raz. A ja viem už teraz, že súdržnosť, ohľaduplnosť a vzájomná úcta nám vydrží aj naďalej a spoločne sa nám podarí neľahkú prekážku, ktorú priniesol svetu koronavírus, nielen prekonať, ale aj zložiť. Táto choroba nám veľa berie, ale zároveň dáva možnosť pochopiť, čo je v živote najdôležitejšie. Nech vás všetko zlé obchádza, rodina a priatelia podržia.

Ing. Pavel Beško, starosta obce

Foto R. Macko
• Obecné zastupiteľstvo, máj 2020
zľava Dušan Migala, zástupca starostu,
Pavel Beško, starosta

Rokovanie cez rúško

Po dlhšej dobe, za platných hygienických opatrení, rokovalo dňa 25. mája 2020 Obecné zastupiteľstvo v Závažnej Porube. Zhodnotilo investičné akcie za rok 2019 a prijalo plán výstavby pre rok 2020.

V ďalšej časti prerokovalo Správu o hospodárení Obce Závažná Poruba za rok 2019. Správu predložil starosta Ing. Pavel Beško, spracovala ekonómka obce Mgr. Ludmila Kráľová. Obec Závažná Poruba za rok 2019 vykázala prebytok hospodárenia vo výške 57 982,07 eur, ktorý bude v celosti prevedený do rezervného fondu.

Obecné zastupiteľstvo v Závažnej Porube uzatvorilo záverečný účet obce Závažná Poruba za rok 2019 schválením celoročného hospodárenia bez výhrad. Ocenilo prácu starostu i ekonómky obce. Potom sa venovalo riešeniu aktuálnych problémov života v obci a zobralo na vedomie interpelácie poslancov. **Viac: Správy zo samosprávy s. 6.**

Zvládli sme to

Keď máme spoločný cieľ a spolupracujeme, dokážeme veľké veci, a to na svetovej úrovni. Pandémia otestovala nielen schopnosť štátu reagovať rýchlo a rozhodne, ale aj ochotu našich ľudí rešpektovať prijaté obmedzenia. V krátkom čase tu nielen vznikli, ale sa aj striktné dodržiavali normy správania, ktoré boli reakciou na vtedajšiu vysokú mieru obáv a neistoty. Disciplína bola našou spoločnou kolektívnou odpoveďou, vďaka ktorej sme túto neistotu podstatne zredukovali. Tak, ako bolo pri zavádzaní opatrení potrebné včas zareagovať na vznikajúce riziko, tak pri rušení opatrení zase treba správne určiť moment, kedy si už bezpečnostná alebo hygienická situácia obmedzenie slobôd nevyžaduje.

Zuzana Čaputová, prezidentka SR
Správa o stave republiky, 5. júna 2020

Novej vláde Slovenska

A vy, čo ste prevzali moc nad ním
 stá jeho chrabří mocipáni,
 majte svedomie čisté aj čistú dľaň,
 nech vás mam nezvedie a žiaden ošiaľ ani!
 Boh buď vždy s vami a od Zlého vás chráň.
 Zlo, čo sa prikráda do srdc a otvorených brán,
 keď tam, kde láska chýba, každý je sebe pán,
 zastavte v pokore. A zvadý nech sú cudzie vám!
 Hniezdo, čo Stvoriteľ daroval človeku,
 aby v ňom napĺňal úlohu odvekú
 - byť Bohu povďačný, lásku mať k bližnému,
 nie hriechy pestovať, zlodeičť každému -
 nech sa takto deje! Vy tiež tak vládnete,
 aby v ľudských hniezdach dobrochvály zneli
 a srdcia vďačnosťou Bohu vďaky peli!
 Boh sám buď vždy s vami
 a od každého Zla nech vás mocne chráni.

Tibor Kepencay, Dunajská Lužná, čitateľ PN

Namiesto osláv tichá spomienka a zvony

• Pomník na Polčenom

Druhá svetová vojna bola najväčším vojnovým konfliktom v dejinách ľudstva. Vyžiadala si obrovské materiálne, morálne škody a veľké množstvo životov. Vojna kruto zasiahla aj osudy obyvateľov Závažnej Poruby. Najkrvavejší konflikt v dejinách ľudstva sa skončil 8. mája 1945.

• Za evanjelickým kostolom

Bdejme a pamätajme!

Pri príležitosti 75. výročia Dňa víťazstva nad fašizmom dvaja najvyšší predstavitelia Závažnej Poruby položili vence úcty a vďaky na Polčenom, za evanjelickým kostolom, kde padol Nikolaj Ivanovič Nebesnyj ako 17 ročný vojak Červenej armády a ku pomníku obetiam I. i II. svetovej vojny na nižnom konci obce. Pre koronavírus sa pietny akt uskutočnil bez prítomnosti verejnosti. V ten istý deň 7. mája 2020 o 15. hodine porubské zvony zazvonili padlým vo vojne na pamiatku a živým pre výstrahu.

text: -dm- foto: Iveta Beťková

• Pomník na nižnom konci

Boľavé spomienky

Kagda Kaťuša zagräjete, German pajdot
Nastal rok 1945, na ktorý neradi spomíname. Z rádia sme počúvali strašné chýry o vojne, evakuanti z východu rozprávali o nej, ale nikdy sme nemysleli, že jej hrôzy aj my pocítíme. 1. Februára to prišlo aj k nám, keď večer prišli naši osloboditelia. Nemci, keď ako ich zbadali začali na nich hroznú delostreleckú paľbu. Smutnými zrakmi sme sa pozerali ako smrtonosné míny a granáty váľali naše domy. Ruskí vojaci nás stále utešovali: „Nibojte sa ničeho, kagda Kaťuša zagräjete, German pajdot.“ V pivniciach sme prežívali strašné chvíle a pozerali, či sa sklepenie nerúca. 8. februára, keď paľba trochu utíchla, počuli sme na dedine bubon, ktorý hlásil, že dedina musí evakuovať. Bol to strašný obraz. Ľudia si pobrali, čo mali po ruke na chrbát a po koliená v snehu sa brodili do neznáma.

Miloš Štepiť, MLADOSŤ, časopis DEM v Z. Porube, č. 12, december 1945

Všade chaos, plač a nariekanie

Najkrajšími úryvkami nášho života sú spomienky. Spomienky krásne, spomienky smutné. A preto aj ja sediac tak zamyslene jedného podvečera spomínam na tie smutné dni, ktoré sme prežívali v tej hrôze a strachu. Lenže dnes sa mi už len matne vynárajú detaily tých smutných dojmov z evakuácie.

Stále dunenie kanónov, plač, zúfalé stony, to všetko akosi hmlisto predstiera sa mi pred očami.

Prišiel rozkaz: Za dve hodiny vyprázdniť dedinu. A to všetko za treskotu granátov a guľometov. Na ulici som videla vychádzať ustrašené postavy.

Aký to smutný obraz. Tam staručká žena so slzami v očiach sa prediera závejmi snehu. Tam zase mladá matka s veľkým batohom perín kráča. Kolkokrát jej podlomil nohy veľký batoh. Kolkokrát zastali jej drobné deti, čo sa ustrašene držia jej šiat. Všade chaos, plač a nariekanie. O, prečo to?!

Pre ľudskú zlobu, pre nenávisť a nepravosť. Dnes už len zastriekané hŕstky našich domov pripomínajú nám túto smutnú spomienku, ktorá nám nikdy nevymizne z pamäti.

EMA GALKOVÁ, MLADOSŤ, časopis DEM v Z. Porube č. 12, december 1945.

Poznámka redakcie:

Tieto spomienky sa zachovali vďaka časopisu, ktorý vydávali v rokoch 1945–1946 Milan Rúfus, Miroslav Niňaj a Dušan Kováč. Časopis bol písaný rukou a vychádzal každý mesiac. Autor príspevku Kagda Kaťuša... - Miloš Štepiť pôsobil ako právnik v Dolnom Kubíne, Porubu často navštevoval, posledne pri Svetovom stretnutí Liptákov v roku 2000. Bola to jeho posledná návšteva, lebo v tomto roku zomrel. Autorka príspevku Všade chaos, plač... Ema Brošková, rod. Galková v dobe, keď písala túto spomienku, mala necelých pätnásť rokov. Vyštudovala za učiteľku a dlhé roky pôsobila v Závažnej Porube ako riaditeľka MŠ. Do večnosti nás predišla v roku 2016.

Generálmajor Ján Iľanovský slávil v apríli narodeniny

Narodil sa 21. apríla 1922 v Závažnej Porube. Ako príslušník 2. československej samostatnej paradesantnej brigády a inštruktor paradesantného výcviku zúčastnil sa bojov o Duklu, bojov o Liptovský Mikuláš a dostal sa s armádou cez Prahu až do Pardubíc.

Predstavitelia mesta Liptovský Mikuláš s ohľadom na koronavírus poslali pozdrav v podobe kytice s blahoželaním. Rodákovi telefonicky blahoželal aj starosta Ing. Pavel Beťko. Náš generál sa gratulácii potešil a nechal všetkých pozdravovať.

text: dm- foto: Ján Sokolský

Generál Ján Iľanovský je Čestný občan Liptovského Mikuláša

Na spomienkovej slávnosti v ev. kostole Zbierka vo Vrbici v roku 2017 odovzdal primátor Ján Blcháč brigádnemu generálovi Jánovi Iľanovskému Čestné občianstvo. „Bojoval som za slobodu. Bol som päťkrát zranený a zostal som živý. Vyznamenanie od Mesta je pre mňa česť, budem ho nosiť v srdci,“ uviedol v príhovore 95 ročný generál v.v. Starosta Závažnej Poruby Pavel Beťko predniesol: „Náš rodák je vzorom morálky nielen svojim životom, ale aj konaním. Hrdo sa hlási k Závažnej Porube, robí jej dobré meno na Slovensku, ba aj vo svete.“ Ocenenému rodákovi odovzdal kyticu kvetov a obraz Závažnej Poruby. Spomienková slávnosť sa skončila odhalením tabule padlým vo Veľkej vojne.

text: -dm- foto: -Jaroslav Hric

75. výročie skončenia 2. svetovej vojny

Zo života vojnových hrdinov

Piaty zo série príbehov, v ktorých vám predstavujeme hrdinov – našich vojnových veteránov, je venovaný pánovi Jánovi Iľanovskému

Cez vojnu **Jána Iľanovského** na Kryme zranila črepina tak, že lekár mu chcel amputovať ruku. „Našťastie sa ma ujala ruská doktorka Galina. Nemala azda ani dvadsaťpäť, bola múdra, elegantná, krásna, a najmä odvážna. Operovala ma proti vôli svojho šéfkára, ten by mi ju odrezal. Do malej tmavej kuchynky nemohla priniesť ani narkózu. Len mi dala so sestričkou vypiť dva poháre špiritusu. Potom ma priviazali k stoličke. Vybrala mi z kľbu úlomky kostí, zastavila postupujúcu infekciu – a ruka mi vyzdravela. Po vojne som sa tú krásnu Galinu pokúšal nájsť, no nepodarilo sa. Ostal mi len tento cigaršpic, ktorý mi dala na pamiatku,“ vraví aj dnes s vďačnosťou generálmajor v. v. Ján Iľanovský (1922).

Zranenie utrpel keď už bojoval proti fašistom, hoci pôvodne ho ako vojaka Slovenskej armády 18. marca 1943 odvelili na východný front bojovať po boku Nemcov. Dva týždne nato zbehol. Syn vojnového invalida z prvej svetovej vojny, rodák zo Závažnej Poruby a vyučený inštalatér mal vo svojich názoroch jasno. „Hneď keď sme videli, ako nacisti podporovaní domácimi zapredancami strieľajú na Ukrajinu bezbranných sedliakov či vešajú ženy a zabíjajú deti, vedeli sme s kamarátmi, kde je naše miesto.“

V rámci 2. čs. paradestantnej brigády dostal výsadkárskeho výcvik. Po bojoch na Dukle priletel 6. októbra 1944 so svojou jednotkou na letisko Tri duby. „Ako chudobný dedinský chlapec som kvitoval, že v Povstaní sme proti nacistom bojovali katolíci, luteráni, židia, neveriaci či komunisti, vojaci, robotníci, úradníci aj študenti – skrátka všetci spolu.“ S 2. batériou protitankového oddielu parabrídly prešiel bojmí o Jálnú, Hronskú Dúbravu či Tisovec. Bol odvážny, dokázal preniknúť cez frontovú líniu, preto pôsobil ako styčný poddôstojník medzi jednotkami a veliteľstvami. V Podbrezovej, kam mal priniesť tajný rozkaz, ho síce zajali, ale na tretí deň sa mu podarilo ujsť. Predtým do krvava zbili. Keď utekal, mohol len potichu, preto proti nepriateľovi použil bodák – inak by zahynul..

Po potlačení Povstania ostal s partizánmi v horách. Okrem spravodajských úloh pomáhal v prospech partizánskych jednotiek A. S. Jegorova a Martina Kučeru organizovať zásobovanie liekmi a potravinami. Keď sa k Liptovskému Mikulášu priblížili vojská 1. čs. armádneho zboru, odvážny Ján Iľanovský opäť prešiel front a na veliteľstvo priniesol cenné informácie

o veľkej sile nepriateľa, vrátane vyznačenia jeho postavení na mapách. „Bohužiaľ, náčelník štábu zboru Bohumír Lomský ma vysmial, že Liptovský Mikuláš dobyjú naši za pochodu. Pravdu som mal ja. Pri Mikuláši front naozaj uviazol na dva mesiace a po ťažkých bojoch sa ho podarilo oslobodiť až 4. apríla 1945.“

Generálmajor Ján Iľanovský bol v bojoch päťkrát ranený; je vdovec, má tri deti, teší sa z vnúčat a je mu trochu ľúto, že už sa musel rozlúčiť so svojou záhradkou. „Som veľmi rád, že armáda si Slovenské národné povstanie váži. Sú to jej korene, je to hrdosť celého nášho národa,“ zdôraznil vojnový veterán, ktorý Deň víťazstva nad fašizmom vo svojom byte v Liptovskom Mikuláši oslávil po svojom: „Dal som si kúpiť dve kytičky a dve sviečky. Jednu som zapálil na okne v kuchyni a druhú som postavil aj s kytičkou za sklom bývalej detskej izby. Tak, aby jedna svietila mojim kamarátom, ktorí padli v ťažkých bojoch na východ od Liptovského Mikuláša – a tá druhá všetkým, ktorí zahynuli na západ od nášho mesta. Svietili zároveň každému, kto bojoval proti nacizmu a fašizmu na východnom a západnom fronte, ako aj v našom Povstaní...“

Zdroj: Ministerstvo obrany SR

Kandiduje na titul

Mgr. Nina Beňová, PhD., expertka v oblasti obhajoby práv a systémovej pomoci ľuďom bez domova. Patrí k hrdinom dnešných dní.

Žije v Závažnej Porube a spolu s manželom vychovávajú tri deti. Zaoberá sa navrhovaním systémových riešení bezdomovectva a témou ukončovania pilotných projektov pomoci ľuďom bez domova, publikácií na tému bezdomovectva a iniciátorka vzniku prvej Národnej koncepcie prevencie a riešenia bezdomovectva. Od roku 2004 spolupracuje s o.z. Proti prúdu, vydavateľom časopisu Nota bene. V súvislosti s pandemiou koronavírusu COVID 19 predkladá výzvy na Ústredný krízový štáb SR a Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Kancelárii prezidentky SR poskytuje odborné stanoviská s cieľom riešiť aktuálne problémy bezdomovectva.

V kategórii CHARITA týždenníka Slovenka kandiduje na titul Slovenka roka 2020.

-dm-

Priletela návšteva z Afriky

Koronavírus v aprílových dňoch neprináša len obavy a strach, ale aj pozitívne správy. Správou radostnou je to, že v utorok 7. apríla 2020 pred obedom priletel z rovníkovej Afriky do Závažnej Poruby prvý bocian. Usadil sa na komíne obecného úradu. Po jarnom uprataní hniezda odpočíva a čaká na partnerku. Čakať budeme aj my.

Priletela aj partnerka

Práve v stredu 8. apríla 2020 presne o 11.00 hodine sme pozorovali dvoch bocianov ako krúžia ponad Závažnú Porubu. To priletela partnerka a partner ju radostne vítal. Mladuchu uviedol do upraveného hniezda, nechal odpočívať a strážil ju na jednej nohe. Čo ich čaká, keď sú spolu? Svadobná noc a postarať sa o potomstvo. Držíme palce!

Foto: -dm-

Z archívu webovej stránky vyberáme prilet bocianov do našej obce:

rok 2012 - 22. apríl - po štvorročnej prestávke od roku 2008,
rok 2013 - 13. apríl, (na pravé poludnie)
rok 2014 - 28. marec, (11:30 h)
rok 2015 - 16. apríl,
rok 2016 - 02. apríl, (14:58 h)
(vychovali 4 bociany)
rok 2017 - 27. marec (17:00 h)
rok 2018 - neprileteli
rok 2019 - 13. máj 2019, (nezahniedzili, nepriletela partnerka).
(Budeme radi, ak nám niekto pomôže doplniť predchádzajúce roky, radi to uverejníme.)

-webm-

Cieľ sa splnil

Aj naša obec dva razy v kalendárnom roku organizuje zber elektronického a nebezpečného odpadu, textilu a železného šrotu. Na základe objednávky v 20. týždni 2020 zberová spoločnosť pristavila v Závažnej Porube veľkokapacitné kontajnery. Porubania túto výzvu prijali. S rúškami na tvári odpad prinášali a dôsledne separovali. Nepotrebné už doma nezavadzia a obec je čistejšia. Naši občania si zaslúžia slová chvály a uznania.

-dm-

Upozornenie a výzva pre občanov a návštevníkov obce Závažná Poruba

Súčasná situácia, v ktorej žijeme na Slovensku, vyžaduje od každého jedného z nás, aby sme dodržiavali, ale aj podieľali sa na zabezpečení všeobecnej ochrany.

Priaznivé počasie doslova láka ľudí, aby absolvovali jarnú prechádzku po okolí Závažnej Poruby. Chápeme, že pobyt v prírode po poľnej alebo lesnej ceste potrebujeme.

Už takmer letné teploty a sucho by mali byť veľkou výstrahou, aby pri pohybe zvýšeného počtu ľudí boli dodržiavané elementárne zásady a aby z neopatrnosti nevznikol požiar.

Upozorňujeme a dôrazne žiadame rešpektovať základné prísne protipožiarne opatrenia:

- V extraviláne sa zakazuje zakladanie a používanie otvoreného ohňa!
- Zakazuje sa fajčenie a odhadzovanie ohorkov cigariet priamo na zem!
- Zastavenie a státie motorových vozidiel je možné len na spevnenom povrchu, nie nad suchým porastom, napr. trávy!
- Zakázaný je voľný pohyb osôb v lesnom poraste!
- Sklenené a plastové predmety a hlavne fľaše patria do separovaného odpadu!

Preto žiadame všetkých, aby spoločne prispeli k stavu, kedy nedôjde k mimoriadnej udalosti.

Prevenia je dôležitá pri zamedzení vzniku požiaru. Príroda si to určite zaslúži.

Ján Kulhavý, Urbár Závažná Poruba, p. s.

V Žiarskej doline horel les

Požiar lesného porastu v Žiarskej doline vypukol 22. apríla 2020 o 16. 00 hodine. Na pomoc prišlo aj osem hasičov zo Závažnej Poruby. Spoločnými silami profesionálov a dobrovoľníkov sa do večera podarilo požiar uhasiť.

Kompostovisko je opäť otvorené

Obecný úrad oznamuje občanom, že od piatku 27.3.2020 bude opäť otvorené kompostovisko, a to nasledovne:

PIATOK: 15:00 - 18:00 h

SOBOTA: 13:00 - 18:00 h

Na kompostovisko bude dozerať zamestnanec obce, a to pán Jozef Mikuláš. Žiadame občanov, aby dodržiavali jeho pokyny a vyvážali na skládku len zelený odpad, konáre na štiepkovanie a výkopovú zeminu. Na skládku nebudú zobraté materiály, ktoré patria do komunálneho prípadne separovaného odpadu ani nebezpečné odpady.

Aj v tomto prípade až do odvolania žiadame občanov, aby dodržiavali hygienické predpisy v súvislosti s koronavírusom. Od 7. apríla 2020 každý utorok opäť budeme vyvážať zelený odpad za úhradu. Lístky je možné si zakúpiť na obecnom úrade po telefonickom dohovore.

Ing. Pavel Beťko, starosta obce

Opravujú výtłky na Hlavnej

Na podnet obce začala Slovenská správa ciest opravovať výtłky na Hlavnej ulici. Prislúbili, že výtłky opravia v priebehu mesiaca máj 2020. Žiadame vodičov o ohľaduplnosť. Práca na ceste 3. triedy je označená.

-pb-

Neohrozoť a neznečisťovať!

Pre zvýšený dopravný ruch na Kostolnej ulici v súvislosti s výstavbou nového stavebného obvodu v Potočku venuje obec zvýšenú pozornosť údržbe a čistote miestnych komunikácií. Samospráva Závažnej Poruby sústavne upozorňuje stavebníkov, dodávateľov stavebného materiálu a betónových zmesí na povinnosť: dodržiavať stanovenú rýchlosť, dbať na bezpečnosť cestnej premávky, cestu neznečisťovať, neohrozoť chodcov a domy stojace v blízkosti tejto dopravnej trasy.

text i foto: -dm-

Klub dôchodcov pracoval pre dobro všetkých

Každoročne v jarnom období sa naša organizácia venuje čisteniu miestneho cintorína a areálu Mateja Staroša. V tomto roku nás koronavírus obmedzil, ale počasie prišlo, tak sme dňa 22. 4. 2020 za prísnych hygienických podmienok zorganizovali brigádu s počtom 22 členov.

Po troch hodinách, s pocitom dobre vykonanej práce, sme sa rozišli domov k rodinám. Všetkým zúčastneným sa touto cestou chcem poďakovať za ochotu a odhodlanie (napriek všetkým obmedzeniam) spolupracovať pre dobro nás všetkých.

...a predsa sa čas nezastavil

Aj keď nám koronavírus narušil bežný život a obmedzil spoločné aktivity v Klube dôchodcov, sľub, že sa postaráme o okolie Pamätníka padlých v našej obci sme splnili. Dňa 20. 4. 2020 sme zorganizovali brigádu, kde sa aktívne zapojilo päť členov.

Text a foto: Ilanovská Magdaléna

Mimoriadne opatrenia obce Závažná Poruba

V súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky prijala obec Závažná Poruba nasledovné opatrenia:

1. Prerušuje sa prevádzka materskej školy od 13.3.2020 - piatok, až do odvolania - minimálne však na 14 dní.
2. Prerušuje sa prevádzka základnej školy od 16.3.2020 - pondelok, až do odvolania - minimálne však na 14 dní.
3. Prerušuje sa prevádzka školskej jedálne od 16.3.2020 - pondelok, až do odvolania - minimálne však na 14 dní.
4. Prerušuje sa prevádzka telocvične od 16.3.2020 - pondelok, až do odvolania - minimálne však 14 dní.
5. Prerušuje sa prevádzka obecnej knižnice od 13.3.2020 - piatok, až do odvolania, minimálne však 14 dní.
6. Platí zákaz návštev v Domove sociálnych služieb, až do odvolania - minimálne však 14 dní.

Žiadame občanov, aby obecný úrad navštevovali len v súrnych prípadoch. V Závažnej Porube 12. 3. 2020, 16:43 h.

Ing. Pavel Beťko, starosta obce

Čo prezrádzajú oči?

Teraz, keď nosíme rúška, všimame si na druhom človeku najviac oči. Hovorí sa, že sú bránou do duše. Odborníčka hovorí, čo hovoria naše oči. Z jej slov budete možno veľmi prekvapení.

Pri analýze očí sa sleduje ich veľkosť, očný kontakt, zaostrenie a farba. „*Ludia s veľkými očami majú silné emócie a umelecké nadanie. Často však nie sú dost opatrní vo financiách. Ludia s malými očami opatrní sú, pri rozhodovaní uvažujú komplexne a zvažujú a vážia všetky možnosti, kým niečo podniknú,*“ vysvetlila odborníčka. Veľké oči nie sú podľa nej nutne lepšie než malé, len sú iné z hľadiska osobnosti.

Očný kontakt prezradí aj to, či je človek arogantný a pyšný, vtedy sa díva ponad hlavu iného. Ak jeho pohľad často sklzáne nadol, ide o neistý, opatrný až ustráchaný typ, ktorý ukrýva vedľajšie pohnútky.

zdroj: Internet

Rúško patrí všetkým

Deti vnímajú karanténu po svojom. Predstavujú zrkadlo toho, čo žijeme. Mama mia, je tu pandémia!

foto: -dm-

Živé sa bráni ako vie. Čo bolo, to raz nebude

Dnes ráno som nakupoval v potravinách, sledoval autobus, čo odchádzal zo Závažnej Poruby a zastavil som sa aj na pošte. Ľudia mali na tvári rúška, pozdravili kývnutím hlavy, alebo ruky. Poštárka mi povedala: „Všetci sem prídu s rúskom. Nerozprávajú veľa. Trpezlivo čakajú. Naši ľudia sú veľmi disciplinovaní. Chcem všetkých pochváliť!“ Čo povedala, odovzdávam všetkým a pridávam: Závažná Poruba pochopila a prijala usmernenia Vlády SR i opatrenia samosprávy Závažnej Poruby. Len vzájomná ohľaduplnosť pomôže a tým, že chránime seba, chránime všetkých.

Dušan Migaľa

Pomáhame si navzájom

• Zlava Milota Hladká, Viera Hladká, Viera Bardiiová

V týchto ťažkých časoch sa opäť ukazuje súdržnosť Slovákov. Nie je tomu ináč ani v našej obci. Drvivá väčšina ľudí je disciplinovaná a drží sa všetkých vydaných opatrení. Ak ich však niekto nedodržiava upozorníme ho!

Klub dôchodcov obce Závažná Poruba z iniciatívy predsedníčky Magdy Ilanovskej už šíje ochranné rúška pre seniorov, ktoré potom sama predsedníčka roznáša. Obec objednala profi rúška pre všetkých zamestnancov a klientov v DSS, ktorých je do 60 a pre seniorov nad 70 rokov, ktorí sú najzraniteľnejší. Zároveň chcem upozorniť, že ak niekto potrebuje pomoc, s ktorou si nevie rady, obráťte sa na obecný úrad, čo bude v našich silách určite pomôžeme. Žiadam tých, ktorí sa vracajú zo zahraničia, že sú povinní dodržať 14 dňovú karanténu, vrátane osôb, ktoré sú v spoločnej domácnosti. Týmto vás prosím, oznámte svoj príchod aj na obecnom úrade.

Chcem sa všetkým spoluobčanom, najmä však seniorkám, ktoré sú najaktívnejšie čo najvrúcejšie poďakovať, že nezištne bez akéhokoľvek nároku na odmenu pomáhajú zvládnuť túto veľmi ťažkú situáciu. Len spoločnou pokorou a disciplínou tento vírus porazíme. Vydržme, spolu to zvládneme.

Ing. Pavel Beťko - starosta obce

Doba rúšková

• Pred poštou v Závažnej Porube

• Pošta, zodpovedná osoba Andrea Cuprová

Ochranné rúško sa stalo súčasťou nášho života. Rúskom chránime nielen seba, ale aj druhých. Stretnúť na verejnosti v Závažnej Porube človeka bez rúška nemožno. V obchodoch, na pošte, pri práci ľudia dodržiavajú prísne bezpečnostné a hygienické opatrenia. Je to presne tak, ako povedal starosta Pavel Beťko v rozhovore pre Rádio Regina v útorok ráno, hneď po Veľkej noci: „Musím pochváliť našich spoluobčanov, dodržiavajú výzvu a nariadenia Vlády SR, sú spolupatriční, navzájom si pomáhajú a ja verím, že to tak potrvá, aj keď sa skončí korona.“

• Obchod Pemmeva, predavačka Katarína Hollá

PEMMEVA
OBCHODNO-REŠTAVRAČNÉ SLUŽBY
Závažná Poruba

Firma PEMMEVA ponúka možnosť objednať si nákup formou donášky domov na tel. čísle: 044/55 47 133 a donášku balenej stravy podľa jedálneho lístku (JL na 18. týždeň - 27.04. - 03.05.2020) na tel. čísle: 044/55 22 208, alebo 0903 806 205. Obedy je možné objednať deň vopred do 12:00 h, na sobotu a nedeľu v piatok do 12:00 h.

-dm-

Správy zo samosprávy

Z rokovania obecného zastupiteľstva

marec 2020
pre koronakrízu sa nekonalo

apríl 2020
pre koronakrízu sa nekonalo

máj 2020

Zhodnotilo investičné akcie za rok 2019 a schválilo plán výstavby na rok 2020. Prerokovalo Správu o hospodárení obce za rok 2019 a schválilo záverečný účet. Zobralo na vedomie Správu o výsledkoch kontrol hlavnej kontrolórky. Prejednálo petíciu podpísaných občanov o výstavbe prístupovej cesty do nového stavebného obvodu od Brodka. V ďalšom bode prerokovalo interpellácie poslancov.

K správe o investičných akciách:

Starosta

- Kultúrny dom bol skolaudovaný 17. 04. 2020
- Doplná sa potrebná dokumentácia na zaslanie na Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru a následne budeme čakať na refundáciu poslednej platby
- Kamerový systém v obci sa začne budovať v priebehu leta (tahané káblom), z dotácie bude kúpených 5 kamier, ktoré budú umiestnené podľa uváženia
- Informoval poslancov, že podielové dane oproti minulému roku klesli, otázne je ako sa situácia bude ďalej vyvíjať

Katarína Poliaková

- V júni sa chystá slávnostné otvorenie náučnej včelnice, krstnou mamou bude pani Katarína Jesenská, ktorá je moderátorkou relácie „Na chalupe“, kde bude náučná včelnica aj prezentovaná spolu s chalupami a remeselníkmi našej obce. Na televíznych obrazovkách by sa to malo objaviť od septembra do decembra
 - Pred otvorením sa v náučnej včelnici bude konať brigáda, dátum a čas bude upresnený
- Správu o hospodárení obce obdržali poslanci niekoľko dní pred zastupiteľstvom. Vypracovala ju ekonómka obce Mgr. Ludmila Kráľová.

Ing. Iveta Jurečková

- Oboznámila poslancov, že pre roky 2020 a 2021 sa môže použiť rezervný fond aj na bežné výdavky obce, nie len na kapitálové
- Skonštatovala, že čísla v záverečnom účte sú hodnoverné, relevantné a suma je správna
- Odporučila schváliť záverečný účet bez výhrad

Starosta

- Poďakoval hlavnej kontrolórke aj ekonómke obce za veľmi dobre odvedenú prácu

RSDr. Dušan Migala

- Uviedol, že hospodárenie obce nie je jednoduché, vyžaduje si odbornú manipuláciu
- Zaujal ho rozsah, obsah. Aj grafické spracovanie je na úrovni, oceňuje autorku
- Je to dobre odvedená práca aj samotného starostu
- Prijíma návrh hlavnej kontrolórky, aby sa

záverečný účet schválil bez výhrad a tým, čo sa na spracovaní záverečného účtu podieľali, vyjadril poďakovanie

Starosta

- Poznamenal, že obec spláca dlhodobé úvery na rekonštrukciu DSS a ZpS a to zo ŠFRB a komerčný úver z Prima banky. Obidva sa budú splácať do roku 2029
- Od kedy je starosta vo funkcii, obec nežiada o žiadny úver

Správu o výsledku kontrol hlavnej kontrolórky obce obdržali poslanci niekoľko dní pred konaním obecného zastupiteľstva. Hlavným bodom kontroly boli dotácie poskytnuté obcou. Hlavná kontrolórka považuje za nepodstatné, aby dotácie nad 3000 eur ešte raz schvaľovalo obecné zastupiteľstvo. Navrhla, aby sa dotácia poskytovala na základe zmluvy. Ďalším bodom kontrolnej činnosti bola inventarizácia. Tá prebehla taktiež v poriadku.

Poslanci správu o výsledkoch kontrol hlavnej kontrolórky obce Závažná Poruba zobrali na vedomie.

Dňa 7.5.2020 bola na obec doručená petícia za urýchlenú realizáciu samostatnej prístupovej komunikácie do nového stavebného obvodu IBV „Pod Poludnicou“

- V úvode bodu starosta informoval, že petícii predchádzalo podanie sťažnosti pani Červeňovej na Slovenskú stavebnú inšpekciu, táto ju vrátila na obec na priame vybavenie. Obec na túto sťažnosť odpovedala písomne
- Petíciu obdržali na obecnom zastupiteľstve všetci prítomní poslanci
- Starosta oboznámil poslancov o situácii a o priebehu problému s vybudovaním cesty na IBV Pod Poludnicou, ktorá je predmetom petície
- Starosta poznamenal, že pri príprave IBV (doplnok č. 1 k Územnému plánu, Územné rozhodnutie...) nebol porušený zákon
- Na stredu 27.5.2020 o 16:00 je zvolané jednanie k obsahu listu pani Červeňovej a petície – petičného výboru
- Obec vykonala štatistiku prejazdu automobilov na Kostolnej ulici od 7:00 do 17:00 (10 nákladných áut a 76 osobných)
- Petíciu má záujem obec riešiť k spokojnosti občanov
- V novom stavebnom obvode IBV Pod Poludnicou je zatiaľ podaných 33 žiadostí, z toho je vydaných 27 stavebných povolení
- Niektorí kúpili aj dva pozemky, čiže sa tam nebude stavať 67 domov, ale určite menej
- Ak chceme mať rozvoj v obci, musíme mať aj nových občanov, minulý rok sa nám narodilo len 6 detí
- Nová komunikácia podlieha projektovej dokumentácii a vyňatiu pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, je potrebné jednat s obcou Liptovský Ján, so Slovenskými železnicami a tak isto aj s majiteľmi pozemkov, ktoré sú v súkromnom vlastníctve

Ing. Iveta Jurečková

- Petícia, ktorá bola doručená obci, bola podpísaná viac ako 8% voličov, v tomto prípade musí byť prejednaná na obecnom zastupiteľstve
- Obecné zastupiteľstvo má zhodnotiť, či boli dodržané všetky náležitosti

- Developer sa snaží získať pozemky pre ďalšiu etapu výstavby, v tomto prípade môže dať obec podmienku, že sa najskôr vybuduje nová prístupová komunikácia

Richard Macko

- Poznamenal, že na obecnom zastupiteľstve, kde bol prítomný aj pán Maduda – developer, poslanci vyslovili podmienku výstavby novej prístupovej komunikácie

Ing. Katarína Poliaková

- Skonštatovala, že by sa občania mali viac informovať o takýchto problémoch
- Mnohí začali riešiť situáciu až keď sa ich to začalo priamo týkať
- Odporúča väčšiu informovanosť občanov prostredníctvom verejných hovorov
- Vníma to ako spätnú väzbu pre budúcnosť, lepšie vysvetliť občanom, čo sa chystá a aké to bude mať vplyvy
- V konečnej fáze sa teleso cesty odpredá obci a všetko je v našej réžii. A ak by túto cestu vybudovalo pozemkové spoločenstvo Luhy?
- Nie je ľahšie komunikovať výstavbu cesty s Pozemkovým spoločenstvom Luhy ako s developerom?
- Ponúkla by možnosť aj iným developerom, aby realizovali svoju investíciu

Starosta

- Verejný hovor pred spustením IBV Pod Poludnicou sa konal, avšak prišlo len málo občanov
- Možnosťou je vybudovanie dočasnej komunikácie, ktorá sa môže vybudovať na 10 rokov, ale musí byť vyňatá (od Potočka k ihrisku sú súkromné pozemky, musí sa získať aspoň 51 %)
- Nová prístupová cesta vzhľadom na všetky legislatívne procesy, ktoré sú s tým spojené, len ťažko bude skôr ako za dva roky
- V prípade realizácie II. etapy IBV obec vydá kladné stanovisko k výstavbe až po vybudovaní prístupovej komunikácie, aby bola odbremenená od zvýšenej premávky Hlavná a Kostolná ulica

Ing. Iveta Jurečková

- Pozemkové spoločenstvo Luhy by si malo hľadať iného developera na odkup pozemkov
- Majitelia pozemkov by sa mali spojiť, vybudovať sieť a následne by predali pozemky za vyššiu cenu už s vybudovanými sieťami

Obecné zastupiteľstvo prejednálo petíciu za urýchlenú realizáciu samostatnej prístupovej komunikácie do nového stavebného obvodu IBV „Pod Poludnicou“

Ing. Katarína Poliaková

- Upozornila poslancov a starostu obce, že v novom stavebnom obvode IBV Pod Poludnicou nemajú všetci stavbári latríny, bolo by dobre vlastníkov pozemkov upozorniť na túto skutočnosť, aby neboli všade naokolo výkaly
- Starosta obce prisľúbil, že v najbližšej dobe budú majiteľom pozemkov zaslané listy ohľadom tejto problematiky

Starosta

Oboznámil poslancov

- Rada ZŠ a MŠ vypísala konkurz na riaditeľku, na riaditeľku MŠ bola prijatá jedna žiadosť, ktorá obsahovala všetky potrebné náležitosti a to bývalej riaditeľky pani Kataríny Jambrichovej, starosta na odporúčanie rady školy podpísal dekrét. Na funkciu ria-

ditelky ZŠ sa neprihlásil žiadny uchádzač, bolo vypísané nové výberové konanie.

- Z materskej školy odišla pani učiteľka Fárniková
- Do MŠ, ZŠ, ŠJ, DSS a ZPS a na OÚ boli v rámci preventívnych opatrení zakúpené dezinfekčné stojany, ktoré už boli rozmiestnené do prevádzok
- V najbližšej dobe bude stretnutie obec, Urbár, p.s. a Tatra Therm ohľadom parkovania pri lyžiarskom stredisku
- Nové osvetlenie v Dome smútku je už v prevádzke
- Orežali sa stromy v náučnej včelnici
- Vymaľoval sa vstup na poštu a do knižnice
- Detský kútik je vyriadený, oslovia sa maňačky, či by mali záujem sa tam stretávať,
- Na kompostovisku je zamestnaný správca
- Kompostovisko sa bude ďalej oplocovať

Ing. Katarína Poliaková

- Vyhodnotila dotazník, ktorý bol na stránke obce
- Dotazník vyplnilo 6 % občanov
- Oboznámila poslancov s najčastejšie sa opakujúcimi odpoveďami
- Skonštatovala, že si myslí, že odpovede sú smerodajné
- Výsledky dotazníka budú zverejnené na web stránke obce
- Na web stránke obce bude sekcia „vyjadrite svoj názor“ kde sa občania budú môcť vyjadriť

Starosta

- Poďakoval pani Poliakovej a skonštatoval, že z dotazníkov máme výstup, ktorý nám môže pomôcť do budúcnosti, čoho sa máme vyvarovať a na čo sa máme ako obec zamerať

Lucia Bačíková

- Informovala sa, či tabuľa na začiatku obce sa odlomila alebo bola zdevastovaná (starosta - odlomila sa)
- Upozornila na partie, ktoré sa stretávajú pri Medokýši (starosta - bola tam prizvaná aj polícia)
- Taktiež sa informovala, či obec poskytuje službu kosenia trávy svojim občanom (starosta - áno, tým, ktorým to nemá kto spraviť)
- Navrhla poďakovanie prostredníctvom Porubských novín obchodu PEMMEVA a všetkým jej pracovníkom za ochotu pri zabezpečovaní nákupov do domácnosti v čase koronavírusu

RSDr. Dušan Migaľa

- Potešilo ho, že dotazník nepoukazoval len na negatíva
- Skonštatoval, že počas koronakrízy sa pozastavil kultúrny, športový a spoločenský život v obci
- Občania boli informovaní o všetkých opatreniach, ktoré nám korona priniesla a to prostredníctvom obecného rozhlasu a web stránky obce
- Taktiež skonštatoval, že naši občania boli a ešte stále sú disciplinovaní a dodržiavajú všetky opatrenia
- Pripomenul, že starosta aj riaditeľka DSS a ZpS poskytli rozhovory v súvislosti s pandémiou korony rádiu Regina (zverejnené na WEB stránke)

Správy sú v plnom znení prístupné na www.zavaznaporuba.sk

Zástupca starostu Dušan Migaľa

VČELY SÚ ŽIVOT

Novú včelnicu chceme otvoriť pred letom

*Nesmierne dôležitú úlohu včiel v prírode a pre človeka nejde poprieť. Týmto zázračným malým tvorom je venovaný projekt **Včely sú život: školská včelnica ako prírodná učebnica** v záhrade významného slovenského spisovateľa Milana Rúfusa v Závažnej Porube.*

Z Hlavnej cesty, popri obecnom úrade vstupujeme do záhrady za hasičskou zbrojnicou. Tá je stále súčasťou **Národného parku Nízke Tatry**. Víta nás štrková, kľukatá cestička, rozkvitnuté stromy a niekoľko drevených panelov. Veľký včelín je namalovaný na červeno a žltu, vedľa neho sú tri vyvýšené záhony, ktoré sú zatiaľ prázdne. Skalnatá špirála čaká na vysadenie bylín tak ako kruh hneď zeme čaká na svoje lúčne kvety.

Školská včelnica je **takmer pred dokončením**. Prioritne bude slúžiť na environmentálne vzdelávanie detí v predškolskom veku a žiakov základných a stredných škôl z okresu Liptovský Mikuláš. Edukovať bude pomocou **teoretickej a praktickej osvetly** o živote a ochrane včiel ako významného indikátora biodiverzity.

Ako včielky žijú, prečo sú dôležité a ako sa vyrába nielen med

Žiaci budú oboznámení teoreticky so základnými poznatkami o včele medonosnej. Vzhľadom na vybavenie záhrady budú môcť **sledovať prácu včiel**, trúdiv a matky na kvetoch a lúke. Vysadené medonosné rastliny budú **označené slovenským a latinským názvom**, čo ponúka využitie v predmete pestovania rastlín, biológii a ekológii.

V rámci areálu sú osadené **náučné a interaktívne panely**, prednostne určené pre deti MŠ a 1. stupeň ZŠ. Tieto informujú o živote, význame včiel a v neposlednom rade priblížia spracovanie včelích produktov ako med, vosk, propolis, príp. peľ. Súčasťou je aj interaktívne poznávanie častí tela včiel, informácie o hmyze ako opelovačov v našej prírode či fotostena.

Žiaci a návštevníci sa oboznámia so základnými pojmi a základnými činnosťami, ktoré musí včelár vykonávať

počas celého roka, aby zabezpečil správne fungovanie a chod včelej rodiny. V neposlednom rade môžu sledovať **prácu včelíček priamo v úloch** vo včelnici za evanjelickým kostolom až budú včelie rodiny donesené.

Školská včelnica je od začiatku budovaná s prihliadnutím na **zásady permakultúry**. To znamená čo najviac v súlade s prírodnými zákonitostami (prírodou). Má prispieť k záchrane včelej populácie a poukázať na nesmiernu dôležitosť včiel v potravinovom reťazci, resp. pre zachovanie (zvyšovanie) biodiverzity, zlepšiť spolumožnosť človeka so včelami. Dôležité je motivovať najmä deti a mladých ľudí k včeláreniu a pozastaviť úpadok včelárstva v našom regióne.

Na včelnicu budú naviazané ďalšie **aktivity MŠ a ZŠ v Závažnej Porube**, výhľadovo včelársky krúžok, workshopy a pod.

O tom aj o prograse pred otvorením vás budeme informovať cez facebook stránku Epicentra a v Porubských novinách v najbližšej dobe.

Odborný garant projektu je Správa NAPANT Liptovský Hrádok, v zastúpení Ing. Elena Hančinová a Ing. Mikuláš Hančin. Projekt vznikol za podpory: obec ZÁVAŽNÁ PORUBA, IKEA INDUSTRY, GRAFON s.r.o., GREEN LAND s.r.o., PETRUS GROUP s.r.o., S_NAPANT L. Hrádok.

O Epicentre: Iniciatíva Epicentrum vznikla z činností aktivít z komisie regionálneho rozvoja. Záleží nám na svojom okolí a na svojej obci. Spoločne rozvíjame aktivity, cestovný ruch a spájame ľudí, ktorí sa tu angažujú. Pripravujeme podujatia pre občanov a návštevníkov nielen obce, ale aj regiónu Liptov. Viete sa zapojiť? Sme otvorení spolupráci.

Pochádzame a bývame v obci Závažná Poruba. Tá sa pre nás stáva epicentrom športu, kultúry a zábavy.

Viac o nás aj našich aktivitách sa dozviete na www.facebook.com/ZPepicentrum.

Text a foto: Petra Jurečková

Druhá nedela po Velkej noci 2020

2. kniha Kráľov 2,19 - 22

V čase mojich kňazských začiatkov, v čase tvrdej normalizácie, bola veľmi populárna pražská hudobná skupina „Katapult“ – mimochodom, hrajú ešte aj dnes. Svojim tvrdým rock-and-rollom vedela priviesť mladých ľudí do vytrženia – aj mňa – ako hudobníka. Mňa však zaujali nie len muzikou, ale aj ich texty. Na tie časy boli veľmi odvážne, provokačné a narobili nemalo starosti normalizátorom. Spomínam ich dnes preto, lebo ma vtedy zaujali slová jednej piesne a myslím, že sú aktuálne aj dnes.

Posúďte: ... Jsi jenom součástka do posledního typu auta, máš na to být víc. Jsi knihovníkem v knihovně svých spořitelných knížek, máš na to být víc. Máš skoro všechno, co za prachy lze koupit, máš na to být víc... Boli to slová spoločensky angažované, kritické a pravdivé. Poukazovali na nie správne žitý život vtedajšej doby – ale len vtedajšej? – ktorý nám kresťanom, nemohol a nemôže byť ľahostajným a jeho liečenie musí byť vecou nášho svedomia. V 2. knihe Kráľov čítame, že obyvatelia mesta Jericha za časov proroka Elizea sa mali dobre, a predsa im niečo chýbalo. Sami vraveli prorokovi: „Bývanie je v tomto meste dobré, ako aj náš pán vidí,“ ale bolo tu jedno „ale“. Voda bola zlá a krajina trpela potratmi. Dobrá, zdravotne nezávadná voda bola a je životne dôležitou vecou aj u nás. Závadná voda môže byť aj dnes – a často aj je – zárodkom mnohých chorôb. Našťastie máme dnes rôzne moderné chemické prostriedky, aby sa tomu zabránilo. Ale Elizeus v Jerichu napravil zlú vodu zvláštnym spôsobom. Kázal si priniesť novú misu, v ktorej bola položená soľ, potom vyšiel k prameňu, vysypal doň soľ a povedal: „Takto vraví Hospodin: Uzdravujem túto vodu. Nevzide z nej viac smrť, ani potraty.“ Voda ostala zdravou a obyvatelia Jericha si mohli povedať, že sa majú dobre po každej stránke. Táto stará príhoda je aj pre nás veľmi poučná. Aj my na Slovensku sme si ešte pred niekoľkými týždňami volkali, že nám je celkom dobre – isteže niekomu menej, niekomu viac, ale žili sme v určitej istote. Mali sme toľko, koľko sme potrebovali, ba aj na viac. Ale práve v takýchto prípadoch sa človek stáva len súčiastkou svojho auta, knihovníkom svojich vkladných knížiek – bankových kariet. Máme skoro všetko, čo sa za peniaze dá kúpiť – a predsa je tu to „ale“. Potrebujeme niečo viac, niečo, bez čoho aj blahobytný život je nezdravým, nešťastným. Chýba spokojnosť, klud, človek je uštvávaný ustavičným zhomom života, na nič nemá čas. Chýba vzájomná dôvera, ľudia sú uzavretí, upodozrievajú sa, závidia si, zlé si prajú. Chýba teplo domova, ktoré vedelo tak príjemne rozohriať skromné obydlia. Komfortné byty, domy sú plné chladu, ľudia žijúci vedľa seba sú si cudzí, dobre napapané

a odeté deti túžia po nežnosti rodičovských rúk a sŕdc a nie po pokrikovaní. Potrebujeme niečo, čo by ozdravilo, napravilo náš život tak, ako prorok Elizeus napravil zlú vodu v Jerichu, keď nasypal soľ do prameňa. Tento prorokov čin nám pripomína slová Pána Ježiša, ktorý povedal na našu adresu: „Vy ste soľ zeme. Ak však soľ stratí chuť, čím bude osolená?“ Sme potrebni, aby sme všetko napravili svojim svedectvom o Ježišovi, ktorý je viac ako ostatné, ktorý dáva zmysel, cenu, krásu všetkému ostatnému, potrebný je vzkriesený Kristus. Viera v Neho, modlitba, Jeho príklad, Jeho chrám, to je viac ako najnovší typ auta, ako šekové karty, ako všetko, čo sa za peniaze dá kúpiť. Ak toto my kresťania ostatným neukážeme, sme soľou, ktorá stratila chuť. Ak my nebudeme predchádzať príkladom, kto to urobí? Ty kresťan, Božie dieťa „máš na to byť víc.“ Obyvatelia Jericha sa mali dobre, ale bolo tam to „ale“. Aj my dnes, v čase koronavírusu si uvedomujeme, že je to naše „ale“. V predveľkonočnom nemeňovanom týždenníku, ktorý sa hemžil množstvom prázdných rozhovorov našich „celebrít“ ako „zabíjajú“ čas v karanténe v zmysle „hiihihi-hahaha“, ma zaujal názor jednej ženy. Píše: Nepočúvali sme, nevideli sme... zatvrdili sme srdcia voči nešťastiu a biede iných, obklopili sme sa marazmom nepotrebných vecí... Prehliadali sme varovný prst. Jednoducho niečo muselo prísť, čo nás prinútilo zastaviť sa. Nik dnes nemôže povedať: to je ďaleko, mňa sa to netýka. Odrazu sme pochopili, že nám chýba nedelňa bohoslužba, spoločenstvo s ostatnými, slová evanjelia z úst kňaza... Boh a príroda nás museli začať učiť, ako sa má ČLOVEK správať. Uviazli sme vo svojich domoch, ktoré sme si povýšili na súkromný chrám...pýcha predchádza pád, to sa naplnilo. Túžobne hľadíme cez okno na prírodu, museli sme jej dopriať čas ozdravenia. Bude nám dopriať, aby sa mohla spamätať? Dostaneme druhú šancu? Staneme sa lepšími? – Je to na nás. Je pravda, že sme zrazu citlivejší, vnímavejší voči potrebám druhých, z každej strany sa ponúka pomoc, ústretovosť...aj keď si pofrleme pri čakaní na košík a pod. Potrebujeme však zvrútniť náš život, aby zostal zdravým, ako zostala zdravou voda v Jerichu. Amen

Modlitba: Pane, pamätaj na svoje zľutovanie, na svoju milosť; lebo tie sú od vekov. Pre svoje meno odpusť nám, že zabúdame na Teba, ako na Toho, ktorý si Pánom zeme a nebies a že bez Tvojej vôle sa tu nič nedeje. Sme vyľakani čo sa dnes v našom svete deje. Ruky v modlitbe spínajú aj tí, ktorí si nie vždy ctia Tvoje meno. Zmocňuje sa nás úzkosť a osamelosť, keď si uvedomujeme svoju bezmocnosť. Obráť sa k nám a zmiluj sa nad nami, lebo sme opustení. Pozri na našu biedu a tieseň a odpusť nám. Otčenáš...

Mgr. Vladimír Pavlík, ev. a.v. farár

Žehnaj a ochraňuj nás

Po dlhšom čase sa v nedelu 10. mája 2020 v riadnom čase uskutočnili za prísnych bezpečnostných a hygienických opatrení služby Božie aj v Cirkevnom zbore ECAV v Závažnej Porube.

Brat farár Vladimír Pavlík hneď na začiatku uviedol: „...hoci sa služby Božie pre koronakrízu nekonali deväť týždňov, boli sme spojení cez Božie slovo, ktoré v písomnej podobe roznášala a prostredníctvom WEBOVEJ stránky obce ponúkala presbyterka Anna Mikulášová. Patrí jej naše poďakovanie.“

Z kázne vari najviac zarezonovali tieto slová: „Pandémia spôsobuje veľa nepokoja a starosti, doslova ničí mnohých ľudí a my denne sledujeme, koľkí ďalší sú nakazení, koľkí mŕtvi...Mnohí sú zúfalí, najmä tí, ktorí sú odkázaní na pomoc iných. Na lekárov, zdravotné sestry, dobrovoľníkov. Všetci sa snažíme počúvať dobré rady odborníkov. S takýmito problémami zapisáme aj my, veriaci ľudia. Ani nás neobchádzajú nemoce, kríže a bolesti. Sme podrobovaní skúškam života, Bohom skúšaní, aby sme práve v takýchto situáciách dokázali silu našej viery. Často repceme vo svojej malovernosti, zabúdajúc, že sme vždy a všade v Božích všemohúcich rukách, v ktorých je naša pomoc i sila. Naša malá viera doslova znemožňuje prívod Božej lásky, ktorým by k nám prichádzala Božia pomoc. A práve v takýchto chvíľach skúšok a zneistenia a obáv má sa dokázať sila našej viery, veď zlato sa v ohni skúša. Aj v dnešnej situácii, v ktorej sa svet nachádza, nemala by vzrastať naša nespokojnosť a reptanie, ale naša viera a dôvera v Pána Boha. Zocelení vo viere mali by sme kráčať ako pokorní a tichí pútnici touto časnosťou. V tomto zmysle nám dnes zaznievajú slová Hospodinove prostredníctvom proroka Izaiáša 30,15.: „V obrátení a uspokojení bude vaša záchrana, v utíšení a dôvere bude vaša sila.“

Keďže štvrtá nedela po Velkej noci pripadla na Deň matiek, brat farár pozdravil všetky matky i mamičky a povedal: „...matka dáva život a hneď od začiatku je jeho veľkou oporou. Pomáha dieťaťu vo všetkom. Postupne ho učí stať sa neopakovateľným jedincom so svojim vlastným zmyslom života, so svojou cestou a nádejami. Matka vždy stojí vo dverách a čaká. Na každého z nás...“

Po požehnaní si prítomní od srdca, no cez rúška zaspievali pieseň č. 606: „Žehnaj a ochraňuj nás v tento i budúci čas. Pane, osvieť svoju tvár a milosťou nás obdar!“

Text i foto: Dušan Migala

MDŽ v DSS a ZpS

Medzinárodný deň žien, ktorému prináleža v kalendári dátum 8.3. je mimoriadne populárny a obľúbený sviatok, ktorým sa pripomína výnimočnosť žien.

Úcta a poklona sa ženám v tento špeciálny deň prejavuje po celom svete. DSS a ZpS nebolo výnimkou a na počesť žien zamestnanci zorganizovali ako prekvapenie pre klientov posedenie pri pudingom so šľahačkou, spojené so spevom a tancom. Počas celého posedenia panovala veľmi radostná a uvoľnená atmosféra.

K žene patria kvety, a preto každej žene odovzdali páni krásnu kytičku z ružičiek. Bolo to príjemne strávené popoludnie, ktoré sa páčilo všetkým.

Petra Mišíková

O živote v našom zariadení

Existuje len jedna vzácnejšia vec, ako je náš čas a to je to, s kým ho prežijeme.

(Leo Christophor)

V tomto duchu aj v našom Domove pre dôchodcov a zariadení pre seniorov v Závažnej Porube prežívame s našimi starými odlúčením od rodín, ktoré dodržiavajú karanténu a pomáhajú nám svojim prístupom dodržiavať prísne opatrenia.

Citlivo im opakujeme, aké sú opatrenia, vysvetľujeme prečo nemôžu ich rodiny prísť za nimi aspoň na chvíľku. Snažíme sa im vyplniť čas činnosťami, kde sa cítia užitoční. V nedeľu sme si spoločnými silami upiekli vynikajúci koláčik, šikovné babky nám pomáhali s prípravou. Dokonca aj chlapi sa pridali a načistili jablčka na kompót k obedu. Popoludní sme si ho vychutnali pri čaji, kavičke a dobrom slovenskom filme.

Aj toto nám pomáha spríjemniť deň v práci s optimizmom, úsmevom, aj keď cez rúško ho nevidieť.

Držte nám palce, vydržíme.

Hlavná sestra Gabriela Gálfyová

Opatrenia krízového štábu DSS a ZpS Závažná Poruba

Na základe nariadenia Úradu verejného zdravotníctva a Ústredného krízového štábu SR vznikol v Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov v Závažnej Porube krízový štáb, ktorý 25.3.2020 vypracoval krízový plán DSS a ZpS v Závažnej Porube.

Krízový plán je interný predpis zariadenia a pre verejnosť je potrebné uviesť nasledovné:

- krízový štáb sleduje všetky informácie a opatrenia ÚVZ SR,
- krízový štáb je v spojení s RÚVZ,
- v zariadení sú až do odvolania zakázané návštevy príbuzných,
- kontakt s príbuzným je možné realizovať telefonicky, alebo video hovorom,
- zariadenie má vypracovaný plán preventívnych opatrení,
- máme vypracovaný plán krízových opatrení v prípade karantény,
- v prípade realizácie krízových opatrení je prevádzka personálne zabezpečená,
- činnosti služby v prípade krízového stavu budú zredukované na minimálny rozsah,
- všetky činnosti a opatrenia sú konzultované a schválené zriaďovateľom zariadenia.

V Závažnej Porube 25.3.2020.

Mgr. Andrea Hodžová,
riaditeľka DSS a ZpS Závažná Poruba

Každý má svojho anjela strážneho

Už ste niekedy boli označení za anjela? Nieкто vám povedal, že ste anjel, keď ste pre neho niečo urobili, len tak? Bez odmeny, bez protihodnoty? Lebo to máte v sebe, lebo viete pomôcť alebo poradiť len tak?

V jedno nedeľné popoludnie sme si v našom zariadení anjelikov vyrobili.

Šikovné opatrovatelky A.P. aj R.M., ktoré sú niekedy aj anjelkami pre našich klientov. Babičkám pomáhali s výrobou. Tešíme sa z krásnej anjelikovskej rodinky, ktorá nás stráži aj ochraňuje v tomto náročnom čase.

-GG-

O klientov sa s láskou postaráme

V sobotu začal už štvrtý týždeň odo dňa, kedy vtedajší premiér Slovenskej republiky vyhlásil karanténu vo všetkých sociálnych zariadeniach na našom území v súvislosti s novým koronavírusom COVID-19. S týmto opatrením sa dosť významne zmenil život našim klientom, ich rodinám a tiež celému personálu zariadenia. Som milo prekvapená, koľkí z vás, našich občanov nás oslovujú na ulici s otázkou: „Ako sa držia starí na Štepníku?“ Áno, sú to vaši susedia, kamaráti, známi.

Touto cestou vás chcem všetkých informovať o dianí v zariadení. Zariadenie je v karanténe od 7.03.2020. V prvej etape boli v zariadení zakázané všetky návštevy a sprísnené hygienické opatrenia. Vďaka disciplíne rodinných príslušníkov a klientov sme túto úlohu zvládli v dobrej psychologickej pohode. Ubezpečujem vás, že zariadenie je plne materiálne vybavené dezinfekčnými prostriedkami, jednorázovými rukavicami a rúškami. Nakoľko sú klienti sociálnych zariadení najviac ohrozená skupina obyvateľstva ochorením COVID - 19, došlo 25.03.2020 od nového premiéra k ďalším a závažnejším opatreniam. V zariadení vznikol krízový štáb, ktorý má za úlohu operatívne riešiť každé podozrenie na možnú nákazu. Bol vytvorený tím zamestnancov, ktorí sú ochotní v prípade nutnej karantény nastúpiť do nepretržitej 14 dňovej služby, bola zriadená karanténna izba pre troch potenciálnych pacientov s plným vybavením. Vedenie zariadenia je v nepretržitom kontakte so zriaďovateľom zariadenia a RÚVZ. Sprísnilo sme aj kontrolu zamestnancov. Pri vstupe do služby je každému zmeraná telesná teplota. Všetky nákupy pre klientov sú po priveržení vydezinfikované germicídnym žiaričom. Aj napriek tomuto všetkému je pre nás na prvom mieste fyzické a duševné zdravie našich klientov. Pre styk s rodinou sme sa rozhodli zriadiť video hovory a facebookovú skupinu. Ubezpečujem vás, že momentálne sú všetci klienti zdraví a budeme robiť všetko pre to, aby sme si na konci tejto pandémie mohli hrdlo povedať: „zvládli sme to“.

Mgr. Andrea Hodžová

POĎAKOVANIE

Po osobnej konzultácii a preverení stavu opatrení v našom Domove sociálnych služieb v prípade pandémie koronavírusu som presvedčený, že sa prijali všetky potrebné opatrenia na zvládnutie situácie a na spríjemnenie pobytu klientov v týchto ťažkých časoch. Chcem sa preto poďakovať všetkým zamestnancom za obetavú a neskutočne náročnú prácu, ktorí dennodenne sa s láskou starajú o všetkých klientov. Na znak úcty dávam dole pomyselný klobúk a ĎAKUJEM.

Pavel Betko,
starosta obce Závažná Poruba

Hygienické pravidlá u nás platili už pred pandémiou

Zľava Andrea Hodžová, Gabriela Gálfová

„Ešte sa nám nestalo, aby niektorá pre koronavírus odmietla prísť do práce,“ hovorí o obetavosti zamestnankýň DSS v Závažnej Porube hlavná sestra Gabriela Gálfová (55).

S koronavírusom, ktorý na začiatku marca zastavil aj spoločenský život na Slovensku, sa všetci učíme žiť už tretí mesiac. Národný čínsky výbor pre zdravie však ešte v zime upozornil na fakt, že choroba najviac ohrozuje seniorov, obvykle takých, ktorí už nejakou chorobou trpia. U nás sa donedávna neznáma nemoc rozšírila tiež vo viacerých domovoch sociálnych služieb, pozitívne na ňu testovali nielen ľudí pripútaných na invalidný vozík alebo lôžko, ale aj personál. Opatrovateľky patria takisto k ľuďom v prvej línii.

„Preventívne hygienické pravidlá u nás platili už pred pandémiou, teraz sa ešte sprísnilo. Rukavice sú samozrejme. Pribudlo nosenie rúšok, dezinfekcia rúk, meriame si teplotu pred nástupom do zmeny. Každý nákup, ktorý donesieme pre klienta, pol hodiny ožarujeme germicídnym žiarením,“ približuje súčasný život v Domove sociálnych služieb v Závažnej Porube na Liptove jeho riaditeľka Andrea Hodžová (45.) Zdravotný personál dbá na prísnu hygienu, pred každým jedlom dezinfikuje klientom ruky v jedálni, imobilným klientom na izbách.

Neustála dezinfekcia

To, samozrejme, nie je všetko. Okrem pravidelného umývania servírovacích stolíkov, dezinfikujú v Závažnej Porube vypínače, kľučky, zábradlie, francúzske barly, invalidné vozíky, všetko, čo klienti chytajú do rúk pri svojich presunoch v zariadení. V nočnej zmene opatrovateľky dezinfikujú ostatné pomôcky podľa vopred vypracovaného harmonogramu. Germicídnym žiaričom ožiaria aj spoločné priestory, jedáleň, kuchyňu, ambulanciu, kúpeľne či chodby. Každý deň celé zariadenie antibakteriálnym prostriedkom navyše čistí upratovačka!

V zariadeniach sociálnych služieb na Slovensku žije asi päťdesiat tisíc mužov a žien. Mnohí sú ležiaci, trpia rôznym stupňom demencie, fyzickými aj duševnými chorobami. Lásku rodiny, ktorá im od začiatku marca nemohla pohladit' tvár, sa im snaží nahradiť tridsaťosem tisíc zamestnancov. Najčastejšie ide o ženy, ktoré sú matky a doma majú deti. „Ešte sa nám nestalo, aby niektorá pre koronavírus odmietla prísť do práce. Robia napriek tomu, že ak iným ľuďom spomenú svoje zamestnanie, každý od nich bočí,“ dopĺňa ju hlavná sestra Gabriela Gálfová.

Psychicky trpia

Opatrovateľky v zariadeniach sociálnych služieb posledné týždne ospevujú politici, pravda je však taká, že práve štátni úradníci im stanovili výplatu, ktorá sa začína na minimálnej mzde. Ešte vo februári si ich nikto necenil a v spoločenskom rebríčku boli na poslednej priečke. Mnohé preto radšej odišli do zahraničia. „U nás sa jedna opatrovateľka stará o osem-dväť ľudí, sú však aj zariadenia, kde má na starosti dve poschodia. Mnohých starkých niekoľkokrát denne prebaluje, kŕmi, kúpe, prezlieka, podáva im lieky, meria teplotu,“ pokračuje pani Gálfová.

Riaditeľka i hlavná sestra sa zhodujú, že od marca, keď štát zakázal návštevy v zariadeniach sociálnych služieb, sa väčšina ich klientov cíti fyzicky lepšie, no psychicky vädne. „Všetky chrípky, dýchacie problémy či hnačky, ktoré im vlni nechtiac doniesli príbuzní, vymizli. No ich duša trpí. Zdá sa im, že blízki ich opustili a už ich nechcú vidieť. Odlúčenie od rodiny prežívajú ťažko, nechápu, čo sa deje. V samote upadajú do depresie, zažívajú stavy úzkosti. Cítia sa ako v pasci. Niektorí to vzdávajú doslova z minúty na minútu, vytráť sa z nich humor aj sila. Nie je to dobré,“ naznačuje Andrea Hodžová.

Video na Facebooku

Izolácia nikomu psychicky neprospeje, kontakt klientov s rodinou preto v Závažnej Porube zabezpečujú aspoň cez mobilné telefóny, videohovory či sociálne siete. „Naši starkí síce na Facebooku sledujú videá vnúcat, no radšej si s nimi mávajú cez okno. Náš klient si nos pritlačil o sklo, hovoril do mobilu a na druhej strane si oprel tvár jeho príbuzný. Pohladenie cez internet im nestačí,“ povzdychne si Gabriela Gálfová. Dojemná pre obe strany je podľa nej chvíľa, keď si cez aplikácie v mobilnom telefóne posielajú pozdravy.

„Poteší ich každá maličkosť,“ tvrdí Gabriela Gálfová. Personál na Liptove vyplňa čas svojich klientov drobnosťami, pri ktorých sa cítia užitoční. Naposledy chlapi načistili jabĺčka na kompót, ženy upiekli koláč. Do pripravených hriadok zasadili reďkovku, pažitku, šalát aj paradajky...

Text i foto Ján Dzur

Dočkali sme sa...

Po dlhých mesiacoch odlúčenia od rodín a svojich blízkych, mali naši klienti svoj vytúžený deň návštevy. V stredu sme privítali synov, alebo dcéry našich klientov a slzička v oku

všetkých bola slzou radosti, že sme to vydržali. Spolu prežívame radosti zo stretnutia v našom DSS v Závažnej Porube.

Kosenie

Môj brat už ako štrnásťročný mládenček kosiť vedel. Ja v jeho veku ešte nie, ale ako dvanásťročný som jemu aj otcovi vedel kosy nakovať.

Prišiel však čas aj na mňa. Otec ma zobral na nevelkú lúčku do Potočka. Tam ma koseniu priučal. Napomínal ma „päťu priťlač, kosou pohybu do oblúka, kráčaj pomaly.“

Neďaleko od nás kosili ujček Jambrich – Jonas. Mali bujnú prešedivenú hrivu a veľké biele fúzy. V obci boli váženou osobnosťou. Niekedy aj rebelom za správnu vec, za čo boli štátnou mocou aj šikanovaný a trestaný.

Ujček podišli ku nám a prihovorili sa otcovi: „Miloško, učíš syna kosiť? Neuč ho, lebo ak ho ťažkú robotu naučíš, bude ju musieť vo svojom živote aj robiť!“

Otec reagoval slovami, že čo by to bol za mládenec z dediny, ktorý by nevedel kosiť.

Prihoda na zabudnutie... Ale časom som si na ňu spomenul. V meste za bytovkou tvaru „L“ sme mali trávnatý dvor. K nemu inklinovalo asi päťdesiat rodín bytovky. V nejakom čase sa poskladali na kúpu kosíka aj kosy. Tá bola kvalitná – Rakúšanka.

Keď pôvodný kosec, obyvateľ jedného z bytov, ktorému sa ostatné rodiny za kosenie skladali nevelkým finančným príspevkom, zostarol, pribral som sa do kosenia ja. Samozrejme, zadarmo. Mali sme malé deti a boli sme radi, že majú pri dome a na dohľad z okna trávnatú plochu na hranie.

Nekosieval som za rána „do dňa“ ako sa zvyklo kosievať na dedine, ale až po siedmej hodine. A to sa ešte sypali na mňa nadávky, že ich ostrením kosy oslou zobúdzam z ranného spánku. Alebo keď som už dokážal vyhrnúť sa pracovné čaty z bytov, aby si trávu pohrabali spod svojich okien a vysypali do kontajnera. Plochu pod našimi oknami nechali nepohrabanú.

Pomyslel som si, že raz vykosím len plochu pod našimi oknami a pohrabem, nech sa susedia zamyslia... Ale keďže som rodák z dediny, robil som len po starom. Občas mi zaletela spomienka na uja Jambricha a jeho múdre slová. (Samozrejme, žartujem).

Jano Čunga

Pôsobenie komisie finančnej, regionálneho rozvoja a ochrany majetku

V prvom rade chcem poďakovať za vytrvalosť, disciplinovanosť a aj za vzájomnú empatiu, ktorá bola všadeprítomná počas obdobia štátom stanovenej mimoriadnej situácie v súvislosti s COVID - 19. Ďakujem všetkým. Opäť sa ukázalo, že Porubänia sa vedú vzomknúť a napriek uponáhlanej dobe, každý svojou troškou prispel k tomu, že sa nás COVID - 19 dotkol len z televíznych správ a novín.

Už zo samotného názvu komisie je jasné, že naše pôsobenie je veľmi široké. Jedno s druhým súvisí a nadväzuje, a preto sa nedá hovoriť len o činnosti v jednej oblasti.

Rok 2020 sme začali s pozitívne nastaveným rozpočtom, kedy v rezervnom účte svietilo číslo plus cca 128 000 Eur. Na tak malú obec, veľmi dobrý stav účtu. Na základe toho sme postupovali v prípravách projektov na realizáciu detských ihrísk, oddychových zón, námestia, komunitného centra, rozvoja cestovného ruchu v obci a iných investičných aktivít. Od marca však situácia vyzerá trochu odlišne, a preto je na mieste byť opatrný. Zhodnotiť stav rozpočtu a celkovej kondície obce by sme mohli predbežne po júni 2020, kedy by sa mali ukázať na účte podielové dane. Definitívny dopad spomalenia ekonomiky Slovenska na rozpočet našej obce však uvidíme najskôr až v budúcom roku.

Prečo je to tak - Slovensko je jedna z najotvorenejších ekonomík, bohužiaľ alebo vďaka bohu. Záleží od uhla pohľadu. Naša ekonomika závisí od toho ako sa rozbehne ekonomika iných krajín, napr. Nemecka, na ktorú sme najviac naviazaní z pohľadu výroby a exportu áut. Sú to fakty, s ktorými rátame.

Avšak každá minca má dve strany. Našou úlohou je nachádzať iné zdroje príjmov pre obec a nespoliehať sa len na tie, ktoré nám poskytujú štátna pokladnica. Každá kríza prináša príležitosť a pred nami je nielen jedna.

Opatrnosť je na mieste, ale hovoriť o skromnosti v obci s tak veľkým potenciálom rozvoja a využitia, by bolo veľkým podcenením situácie. Jednou z iniciatív komisie je aj vznik EPICENTRA športu, kultúry a zábavy v Závažnej Porube. Pod jeho záštitou v spolupráci s odborníkmi z iných oblastí (stavebníctvo, architektúra, dotačné schémy, gastronómia, koordinátori projektov, ľudia pôsobiaci v cestovnom ruchu a združeníach cestovného ruchu, odborníci z NAPANT, televízie atď.), sme sa dostali k podnetným témam, ktorých je veľké množstvo. Výsledky Prieskumu spokojnosti obyvateľov v nás len podporili nasadení, odhodlaní posunúť projekty na vyššiu úroveň a nachádzať tak aj iné zdroje príjmu do obce.

Prvým krokom, ktorý sa nám ako obci podaril, bolo vstúpiť do KLASTRA Liptov. Klaster je združenie cestovného ruchu, ktorého úlohou je združovať subjekty cestovného ruchu so záujmom o aktívny rozvoj cestovného ruchu v celom regióne Liptov. Realizuje spoločné investičné a neinvestičné projekty a podporuje účasť na cezhraničných projektoch. Z pohľadu obcí s nižším rozpočtom a možnosťami je jednou z výhod aj

organizovanie a podpora kultúrnych a športových podujatí s cieľom zvyšovania návštevnosti regiónu ako celku. Ako obec sme zahrnutý do spoločných marketingových materiálov, našimi aktivitami sa môžeme zapojiť do už "rozbehnutého vlaku" a stojí nás to menej energie a aj nákladov. Máme možnosť podporiť návštevnosť v obci, pomôcť ubytovateľom a rozvíjať ďalšie aktivity.

Na čom sme sa zhodli na zasadnutiach komisie regionálneho rozvoja:

- posúvať obec spoločne (jednotlivec veľa nezmože, ale komunita áno)
- nebrať ako samozrejmosť, čo nám príroda a predkovia nadelili
- zamerať sa na výhody obce (poloha obce, športoviská, remeselníci, ľudia, príroda,...) a rozvíjať ich
- rozvíjať tichý cestovný ruch, kde základným princípom je príroda (je organizovaný pre menšie skupiny návštevníkov, zabezpečovaný lokálnymi poskytovateľmi služieb, podporuje tradičné lokálne produkty a časť príjmov z neho je určených na ochranu prírodného a kultúrneho dedičstva)

V každom jednom ohľade však pozeráme aj na ochranu záujmov občanov a ochranu majetku nás všetkých. Ochrana toho, čo tu máme, je však výsledkom konania aj každého z nás. Budme každý jeden hrdý na to, v akej krásnej dedine žijeme. Budme si vzájomne inšpiráciou a príkladom, pozerajme sa na silné stránky, nebojme sa smerovať konštruktívnu spätnú väzbu správnym ľuďom, spájajme sa pre dobro a rozvoj obce. Výsledkom našej spoločnej práce bude obec, ktorá môže ísť príkladom iným, obec v ktorej sa nám bude žiť dobre a miesto, kde platí: "som hrdý kde žijem".

Verím, že tak ako počas "korona doby" sme boli súdržní, tak v tom vieme pokračovať ďalej.

Pred nami sú úlohy:

Otvorenie Včelnice - včely sú život (jún 2020), uviesť do prevádzkyschopnosti detské ihriská a športoviská v celej obci s obnovenými prevádzkovými poriadkami a zodpovednými osobami (august 2020), vytvorenie oddychových zón (jeseň 2020), vytvorenie propagačných materiálov obce, v spolupráci s vedením obce rozvíjať dialóg o architektonickej súťaži o vizuál námestia resp. centra dediny a mnoho ďalších projektov.

O našich ďalších krokoch vás budeme priebežne informovať na web stránke obce, na FB stránke Epicentrum Závažná Poruba a v Porubských novinách.

Ing. Katarína Poliaková,
poslanýňa

Výsledky prieskumu spokojnosti obyvateľov obce Závažná Poruba

Dotazníkový prieskum spokojnosti občanov a dotazníkové prieskumy organizácií, ktorých zriaďovateľom je obec Závažná Poruba, prebiehali v mesiacoch január až máj 2020. Dotazníky boli zverejnené na stránke obce a v papierovej forme distribuované v obchode COOP Jednota a PEMMEVA.

Chcela by som poďakovať všetkým, ktorí sa zapojili, ale aj tým, ktorí nad tým len uvažovali. Určite to nie je posledný prieskum spokojnosti a plánujeme v ňom v pravidelných intervaloch pokračovať. Veľmi ma teší, že celková spokojnosť so službami Materskej školy Zvedavček, Základnej školy Milana Rúfusa a Domova sociálnych služieb je na úrovni viac ako 87%. Dostali sme veľa pozitívnych podnetov, ktoré nás tešia. Samozrejme, v každej organizácii je čo zlepšovať, to sme sa však rozhodli ponechať na interných rozhovoroch zriaďovateľa s vedúcimi pracovníkmi. Služby by mali vždy reflektovať na dopyt, a preto práca v službách je o neustálej inovácii a skvalitňovaní ponuky.

Prieskumu spokojnosti sa zúčastnilo celkovo 72 respondentov, čo je necelých 6% obyvateľov. Z pohľadu veku odpovedalo najviac respondentov vo vekovej kategórii od 25 do 41 rokov (41,5%), za ňou nasledovala veková kategória nad 55 rokov (20,8%). Z pohľadu pohlavia odpovedalo viac žien (64,2%) ako mužov (36,8%).

Je to však „prvý ročník“, a preto to nevnímam ako zlý výsledok. Verím, že každý z nás v sebe nosí nápad, postreh, kritiku a či chceme alebo nie, to všetko môže prispieť k tomu, že obec ako celok sa môže posúvať vpred. Preto sme sa ako Komisia regionálneho rozvoja rozhodli na stránke obce ponechať sekciu s názvom - Aj tvoj postreh je dôležitý. Budeme radi, ak sa budete do nej zapájať a potom v spoločnom dialógu nájdeme riešenia.

Podme sa teda spoločne pozrieť na jednotlivé výsledky.

Hrdosť nás občanov, rodákov a fanúšikov obce je na úrovni 87,1%. Vnímame kultúru, odkaz predkov, sme hrdí na dedičstvo, ktoré nám tu predkovia a príroda zanechali. Sme hrdí na to, že sme sa tu narodili, že sú tu podujatia pre všetky vekové kategórie a že obec napreduje. V porovnaní s celkovou spokojnosťou to však nejde ruka v ruku. 68,6% občanov zúčastnených prieskumu je spokojných so stavom a smerovaním obce, 31,4% vyjadřilo opak. Najčastejšie sa opakujúce pozitívne odpovede:

- Vidno, že vedenie obce sa zaujíma o aktuálny stav
- Spokojný som, že sa mladí zapájajú do obce
- Spokojnosť s uchovávaním a rozvíjaním kultúrnych a športových tradícií, s prácou Obecného úradu, knižnice.

• Čistota, snaha veci riešiť, dobrá infraštruktúra

Najčastejšie sa opakujúce negatívne odpovede:

• Nespokojnosť s nepostihovaním občanov, ktorí porušujú záväzné nariadenia: voľný pohyb psov, parkovanie na uliciach a trávnikoch ...

• Zlé separovanie odpadu našich občanov, dlhodobo preplnené kontajnery, premnožené medvede

• Nevážime si hodnoty, ktoré nám zanechali naši predkovia. Začlenenie novo prisťahovaných občanov vo vzťahu k starousadlíkom

• Myslím, že sa tu len kúri a svieti. Obec prežíva, to čo treba opraviť sa opraví, ale chýba mi nejaký vyšší cieľ. Potenciál by tu bol.

• Chýba podpora mládeže, mladých rodín, ochrana ľudí pred fetákmi z mesta a udržiavanie poriadku

Kritika zvykne byť nepríjemná, ale ak sa samotná kritika zmení na konštruktívnu spätnú väzbu, kde sa človek nebojí vyjadriť svoj názor a ponúkne ho, tak sa z toho môže stať veľmi dobrý materiál, na ktorom možno pracovať. Som preto veľmi rada, že sa necelá polovica respondentov zapojila a názor prejavila.

Čo v obci teda chýba:

- Lepšia separácia a hlavne vývoz separovaného odpadu, koše na psie exkrementy, v zime klzisko, zasnežované bežecké trate, osvetlenie ku Opalisku
- Rozvoj cestovného ruchu
- Veľa ľudí je pasívnych, vymyslieť nástroje, ako ich zapojiť do procesu skrášľovania
- Dobré medzilidské vzťahy

• Pozerať na blaho komunity, nielen jednotlivca

• Cyklochodníky do Lipt. Jána, do Okoličného, údržba cesty do Ilanova

• Iné ako štandardné športoviská - skejt park, parkour zóna, basketbalové ihrisko, cyklochodníky (aj so skokmi a mostíkmi)

Akým smerom by sa obec mala podľa vás vyvíjať:

• Cestovný ruch s ohľadom na ráz obce, využitie turistických trás, detské ihriská, bežecký areál, podporiť tichý turizmus

• Viac dbať na tradície, podporiť rôzne druhy športov a úspešných športovcov, snažiť sa získať peniaze pre obec z iných zdrojov, využiť potenciál okolitej prírody (v dobrom zmysle slova) a lyžiarskeho strediska, určite vyriešiť parkovisko pri ňom, zaujať a zapojiť občanov a hlavne osloviť mladú generáciu, aby sme im nezanechali špinavé a zdevastované dedičstvo, na ktoré by mohli byť právom hrdí

• Nemala by sa stať satelitom mesta Lipt. Mikuláš, ale mala by ostať hrdou dedinou

• Smer je dobrý, len treba zvyšovať úroveň a byť dôsledný

• Hľadať riešenia, ponúkať podporu zo strany obce

Ako som už v úvode napísala, ďakujem všetkým, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu. Pre ostatných to môže byť inšpirácia. Tešíme sa na Vaše postrehy a nápady. „Zo života – Nápady i hostia často prichádzajú, keď už ich vôbec nečakáme.“ (Milan Kenda)

Ing. Katarína Poliaková

Bieda má rôzne podoby

Ako dieťa som často sedával u starých rodičov. Starý otec mi rozprával rôzne príbehy z rodnej obce, z robôt v Budapešti, zo zajatia v Rusku počas prvej svetovej vojny, ale aj zo svojho detstva. Jeden takýto príbeh mi zvlášť utkvel v mojej pamäti. Rozprával o svojich rodičoch a svojom detstve.

Jeho otec bol murár. Do roboty v Liptovskom Sv. Mikuláši chodili robotníci pešo cez pole, prebrodením rieky Ilanovianka. Syn mu chodil s „frústikom“ rovnakou cestou. Keď si murárska partia urobila prestávku na jedlo, dal otec synovi nie veľký peniaz, aby šiel do krčmy kúpiť „za päťdesiat lepených a pol deci čistej“. Tie „lepené“ boli cukríky pre syna a „čistá“ bol tvrdý alkohol pre otca. Požívanie alkoholu pri robote nemuselo ešte znamenať, že dotyčný je korheľ. Skôr to bola vžitá obyčaj.

Preskočím pár rokov. Otec (môj prastarý otec) ležal bezvládne na posteli. Cítil, že ho sily opúšťajú a čaká ho len jediná cesta. Posledná. V jednej chvíli zavolať na manželku: „Stará, pošli Miša ku židovi pre pálenku. Už mi začínajú modrieť prsty na rukách. Aby som ja, Bohuprisahám, neodišiel z tohto sveta triezvy.“ Jeho prianie bolo splnené. Vzápätí naozaj umrel.

Ale to nie je koniec príbehu. Malý Miško vyšiel do záhrady za humno. Tam si pospevoval a roztancoval sa. Jedna suseda, volali ju „stará čertica“ sa ho opýtala: „Chlapče, a čože ti je tak veselo? Jaj tetka, nám umreli otec. Teraz nám už bude dobre!“

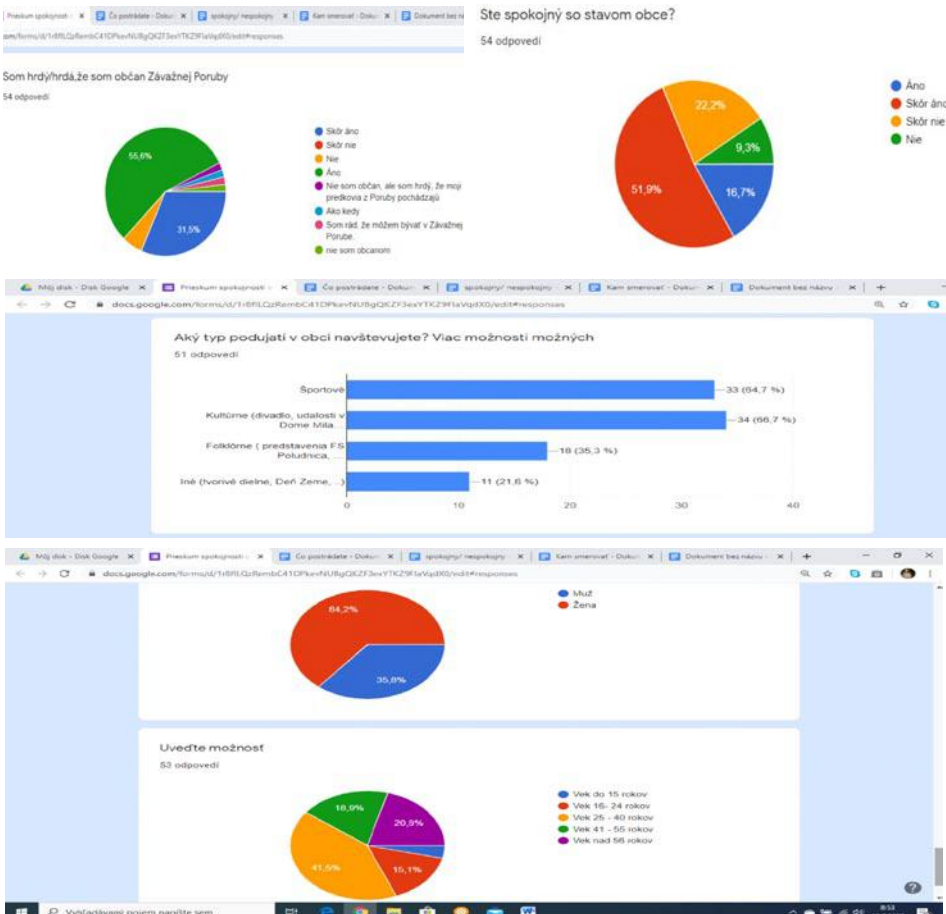
V deň pohrebu naviazala zarmútená mama všetkým trom synom do vreckoviek nakrájanej cibule, aby si takýmto zábalom pretierali oči. Veď, čo by to bol za pohreb, na ktorom by ani najbližšia rodina neplakala.

Inokedy mi starý otec rozprával ako mal pri konfirmácii odobierku za siroty. Celú odobierku mi spamäti zarecitoval. Alebo ako bol jedným z hercov prvého ochotníckeho divadelného predstavenia v obci v roku 1905. Taktiež zarecitoval celý text postavy, ktorú hral.

Ale boli aj iné témy, ktoré môjmu veku boli možno neprimerané. Tie ma však zaujímali najviac. Vtedy ma pred odchodom domov vždy upozornil, aby som o tom otcovi nehovoril, lebo by sa mohol hnevať.

Starý otec bol známy vtipkár. Raz ráno pri jeho návšteve u nás, som ešte na posteli avizoval mame, že mi treba cikať. „Vtipkár“ priskočil ku mne s dlanami spojenými tak, že tvorili akoby miskú. Starý otec to myslel ako pohotovú gestožartom. Ja som to bral s plnou vážnosťou. Keď prvý lúč tekutiny dopadol do jeho dlaní, nevedel, čo si s tým počať... ale mne sa uľavilo.

Jano Čunga

ŠKOLSKÉ ZRKADIELKO

On-line škola počas pandémie

Nová situácia s koronavírusom, ktorý sa rozšíril po celom svete vrátane Slovenska, aj nás v Závažnej Porube zaskočila. Prišla neočakávane, nemali sme čas na ňu vopred pripraviť. Prekvapila učiteľov, deti i rodičov a každému z nás priniesla do života nové problémy, ale zároveň aj výzvy.

Učenie na diaľku, vyučovanie cez počítač, on-line. O niečom takom sme nikdy ani nerozmýšľali, zdalo sa nám to asi ako sci-fi. Teraz sme my, učители, boli postavení pred novú situáciu.

Zo začiatku sme museli zvládnuť výpočtovú techniku, zistiť, kto má aké možnosti. Nie všetci žiaci majú doma vlastný počítač, alebo tablet. Ak ho aj vlastní, nemajú v ňom veľakrát potrebnú výbavu a jednotný program, ktorý by mohli používať všetci. Jedni nemajú nainštalovaný program Windows, a preto nemohli používať aplikácie Word, Excel a Power Point, iní nevladnú tlačiareň. Niektorí nemali wifi, niektorí mail, alebo predtým nepoužívali iný spôsob mobilnej komunikácie.

Bolo potrebné nájsť si také možnosti, ktoré by vyhovovali väčšine. Takým sa javil portál pre deti Bezkriedy.sk, ktorý bol prepojený s učiteľským portálom Zborovňa. Tak mohol učiteľ zadať úlohu, ktorá sa zverejnila všetkým deťom v rovnakom čase. Mohli sme poslať hlasové nahrávky aj video. Každý učiteľ si však našiel svoj spôsob, akým čo najlepšie komunikovať s deťmi a s rodičmi. Možno aj preto, že sme malá dedinská škola, veľakrát sme pracovné listy rozniesli deťom z obce, ktoré mali problém s technikou.

Doplnili sme úlohy cez Planétu vedomostí a Kozmix. Deti s nimi vedeli pracovať, pretože sme to už predtým v škole skúšali a precvičovali. Vedeli ako fungujú a ako majú úlohy riešiť. Horšie to bolo s programom, ktorý bol nový pre učiteľa aj deti. Nemali sme možnosť si ho vyskúšať a natrénovať na vyučovaní. Vtedy museli pomáhať rodičia a učiteľ, ktorý musel presne popísať postup, ako sa prihlásiť a urobiť úlohu.

Príprava na on-line vyučovanie je časovo oveľa náročnejšia, ako pri bežnom vyučovaní. Učiteľ sa musí pasovať s množstvom problémov, s ktorými sa na bežnom vyučovaní nestretáva. Nie všetky deti spolupracujú, musia navyše zvládnuť množstvo technických informácií.

Aj pre rodičov je táto doba náročná. Zabezpečujú chod rodiny, prácu a ešte si musia nájsť čas na spoločné učenie a aktivity s deťmi.

Niektorí pracujú, iní majú home office a robia z domu, niekto je doma s deťmi. Snažili sme sa, aby bolo úloh primerane. Aby deti nemuseli robiť úlohy v určitom presne stanovenom čase, aby s nimi rodičia pracovali v čase, kedy môžu.

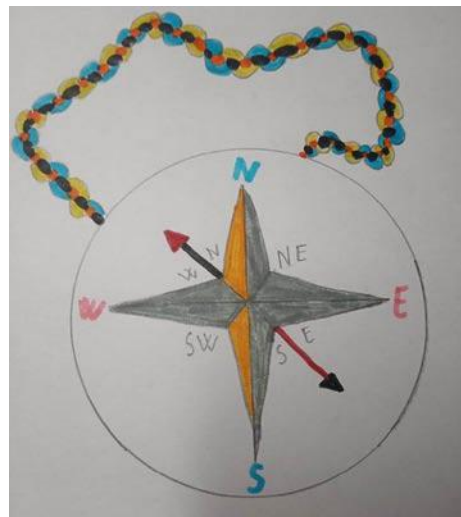
Musí to už byť zložité aj pre deti. Chýba im sociálny kontakt a hlavne stretávanie sa a hranie sa s inými deťmi. Väčšina, aj keď nikto z nich by to predtým nepovedal, sa už teší do školy. Dúfam, že situácia s koronavírusom sa skoro upraví, a my sa do lavíc vrátíme.

Mgr. Oľga Dzúrová

Aktivity žiakov

• Angličtina. Okrem zadávaných úloh a on-line cvičení, deti pracujú na projektoch, kde sa hravou formou učia slovnú zásobu.

• Svetové strany sa naučili podľa nakreslených kompasov.

• Deti sa zapojili do ponožkovej výzvy. Ponožková výzva pomáha ľuďom s Downovým syndrómom, a preto sa žiaci 3. ročníka s pani učiteľkou Katarínou Jelínkovou 21. marca 2020 zapojili. Obuli si dve odlišné ponožky a podporili tak svojho spolužiaka Samka a jeho rodinu.

• Prváci urobili krásne slnečné hodiny, naučili sa pekne písať a maľovať.

Text: -O. Dzúrová-, foto: -M. Boltžiarová, O. Dzúrová, K. Jelínková, M. Štrkolcová

Deň Zeme

Každoročne si 22. apríla pripomíname medzinárodný Deň Zeme, ktorý tento rok oslavuje už 50. výročie. Aj štvrtáci ZŠ M. Rúfusa prijali výzvu pani učiteľky, vytvoriť plagát, ktorý upozorní okoloidúcich na tento „deň D“. Všímli Ste si tie nádherné dielka?

Naša milá planéta Zem!

Dnes je tvoj veľký deň. Páčiš sa mi, lebo si jedinečná. Sú na tebe krásne, zelené lesy, ktoré nám dávajú kyslík. Najväčšiu časť na tebe tvorí modrá farba. Sú to oceány, moria, rieky. Vďaka vode je na Zemi všetko živé. Celá si prekrásne sfarbená. Som smutná, že si znečistená, špinavá a bezbranná. Tak sa maj dobre planéta Zem. Verím, že ešte nám budeš slúžiť a my ľudia sa naučíme lepšie správať. Sľubujem, že Ťa budem chrániť! Tvoja

Natálka Kováčová

Foto plagátov: Mgr. Zuzana Hlavnová

Naša milá planéta Zem!

Pozdravujem Ťa zo Závažnej Poruby. V tejto dedine si nádherná, zelená s čistou vodou a čerstvým vzduchom. Viem, že sú miesta, kde si znečistená a je to pre Teba veľmi nebezpečné. Si jedinečná, a preto Ti prajem, aby sa k Tebe ľudia správali pekne a neznečisťovali Ťa.

Tvoja Lucka Niňajová

Naša milá planéta Zem!

Vydrž to s nami naša modrá Zem. My ľudia sme hlúpi, ale časom sa naučíme chrániť Zem. Ľudia za Teba bojujú už teraz, medzi nimi som aj ja. Teraz prežívame ťažké obdobie a malo by sme sa z neho poučiť.

Tvoja Zuzka Červeňová

Moja milá planéta,

Som rada, že žijem v tejto dobe a nie o niekoľko rokov neskôr. Budeš vyzerat, čím ďalej horšie. Vplyvom ľudstva, ktoré znečisťuje životné prostredie, všetko smeruje ku Tvojej záhube. Existuješ už takmer päť miliárd rokov. Máš prívlastok modrá, lebo 70% Tvojej plochy tvorí voda. Si jedinou planétou, na ktorej prebýva život. Keďže populácia rastie, vymierajú niektoré druhy živočíchov a aj vody je čím ďalej tým menej. Už nikdy nebudeš taká krásna, ako si bola kedysi, preto si Ťa užívam pokiaľ môžem a trávim v prírode, čo najviac času. Mám Ťa rada.

Tvoja Sofinka Dudová

Naša milá planéta Zem !

Si náš krásny domov. Viem, že by sme sa mali o Teba pekne starať. Namiesto toho Ťa znečisťujeme starými odpadkami, výfukovými plynmi. Používame veľa plastových fľaš, igelitových sáčkov a iného nebezpečného odpadu. Zbytočne plytváme pitnou vodou a znečisťujeme ju chemickými látkami. A pritom si taká krásna. Mám rád zelené lesy, rozkvitnuté lúky a Tvoju nádhernú vôňu. Sľubujem, že Ťa budem chrániť!

Tvoj Petko Hodža

Naša milá planéta Zem !

Si ako hviezdička na nebi, si kvietok, čo rastie v zemi, si taká jedinečná, prekrásna, rôznorodá, bezbranná, výnimočná a farebná. Stále si ty nádherná Zem. Ak uvidíme papierik na zemi zdvihneme ho, dáme ho do koša. Nebudeme znečisťovať prírodu, potom by sme ti ublížili, ale budeme ochraňovať, čistiť, pretože si naša jedinečná pekná Zem. Máme Ťa veľmi, veľmi radi!

Sárka Valentová

Zem je výnimočná tým, že na nej žijem ja a moja rodina, žijú na nej aj všetky zvieratá, ktoré mám rada. Je krásne farebná. Zem je proste prekrásna. Prajem si, aby na nej bol dostatok vody a kyslíka. Na Zemi je veľa miest, kde sa chcem pozrieť. Starám sa o našu planétu tak, že plastové fľaše hádzem do žltého koša a papier do modrého koša. Posnažím sa chrániť našu krásnu planétu o trochu viac.

Klárka Kováčová

Čo sa mi prihodilo počas pandémie

Už sú to takmer dva mesiace, čo nechodím do školy z dôvodu šírenia vírusu COVID-19, ktorý putuje svetom a neminul ani našu krajinu. My deti sme sa spočiatku tešili „HURÁ BUDÚ PRÁZDNINY!“ Skutočnosť je iná. Pani učiteľky sa na nás pripravili a máme domáce vyučovanie. Prázdniny, aké sme očakávali sa nekonajú, lebo sa snažíme dodržiavať nariadenia. Väčšina času „SME DOMA“ a len občas si vyjdeme na prechádzku v našom okolí. „Čo sa mi teda prihodilo počas pandémie?“ „Prišla som na to, že mi chýba škola. Veru, ani vo sne by mi nenapadlo, že toto poviem po dvojmesačnom odlúčení od nej, od spolužiakov a samozrejme od našej pani učiteľky. Verím, že budú prichádzať stále nové a lepšie správy a my sa už skoro vrátíme do školských lavíc.“

Amy Hlušáková, 3. ročník

Môj najzaujímavejší deň počas pandémie prišiel až v sobotu 9. mája. Konečne sa uvoľnili niektoré opatrenia a hneď ráno sme mali s naším trénerom Vladom tréning na kolieskových korčuľoch. Konečne som sa stretol s kamarátmi z KALu (Klubu Alpského Lyžovania), ktorých som už dlho nevidel. Aj keď s rúškami, ale o to radostnejšie sme sa najskôr rozcvičili a potom sme jazdili na cyklotrase v Ondrašovej slalom pomedzi kuželky. Najťažšie bolo zvládnuť to na jednej nohe, nakláňali sme kolená do karvingového postoja a niektorí z nás aj popadali. Nečudo, veď odkedy sme naposledy stáli na lyžiach uplynulo veľa týždňov.

Hneď po skončení tréningu sme sa doma preobliekli a išli sme s ocinom na bicykloch dole ku jeho tete pomáhať píliť drevo. Nepíllilo sa ručne, ale môj ujo Kaco píllil na cingulári. Prácu sme mali pekne podelenú. Môj bratranec Matúš podával Kacovi drevo, ocino ho odoberal a ukladal do fúrikov, ktoré som vozil ja a moja teta Renka. V drevárni ho už ukladali Alenka a Zdenka. Obed, ktorý navarila stará sme mali spoločný u nás doma. Narobeným nám veľmi pochutil guláš a pečené buchty. Po káve a troške oddychu sme sa vrátili ešte dopíliť zvyšné drevo a odpratať piliny, to bola moja a ocinova práca. O tretej sme mali dorobené.

Potom sme spolu s maminou a ocinom išli na bicykloch do Okoličného pozrieť môjho kamaráta Jonáša. Boli sme len

na dvore, kde sme si zahrali tenisový turnaj. A moja mamina ho vyhrala. Konečne sme sa mohli stretnúť celá rodina a mohol som vidieť aj mojich kamarátov, veľmi mi to po celý ten čas chýbalo.

Riško Hladký, 3. ročník

Zo dňa na deň sme zostali doma. Zo začiatku ma to bavilo, ale po nejakom čase už ani nie. Nemohol som sa stretávať s kamarátmi ani chodiť von. A tak som pomáhal rodičom. Naučil som sa maľovať veľkonočné vajčička, šili sme rúška, piekli sme tortu aj chlebiček, sadili paradajky a papriky. Keď boli rodičia doma chodili sme spolu na bicykloch a na prechádzky s našou Lilkou. Samozrejme som sa musel aj učiť. Každý deň som vypracovával zadané úlohy. Už sa teším, keď to všetko skončí a všetko bude ako predtým. Bez rúšok a obmedzení.

Kubko Hollý, 3. ročník

Môj príbeh

Volám sa Denis. Na naše Slovensko prišiel v marci strašný vírus. Korona vírus – COVID 19. Hrozné niečo, lebo sme prestali chodiť do školy. Učíme sa doma, nebaví ma to. Celý čas mi chýbajú spolužiaci a pani učiteľky. Hrávam sa len doma s mladším bratom a s mojimi psami. Vždy len na dvore, sem tam ideme sa prejsť s Ashley do prírody, je to vĺčiak. Keď ideme mimo domu musíme si dať rúško na ústa, aby sme sa pred vírusom chránili. Už prešli dva mesiace, je Máj. Oslavoval som 12.5. narodeniny, pri starých v LH. Boli naši kamaráti ...Malý Jurko a Alica, ktorá má 2 roky. Mal som peknú tortu, bola aj vynikajúca chuťovo, mala takú safari oranžovú farbu. Boli na nej zvieratka. Bol tam lev, tiger a klokan s malým klokanom. Dlhú som ju jedol ešte po oslave. S bratom sme sa hádali, ktorý sfúkne sviečky. On je ešte malý. Chcel on, ale bola to moja torta. Brat mal 10.5. dva a pol roka. Už pôjde aj do škôlky. Mal som aj plno balónov a ozdoby na stenách. Bolo super.

Už nech je leto a odíde ten vírus, aby som mohol chodiť niekde k vode. A teším sa aj, že otvorila už školy a uvidím spolužakov. Toto je môj list v korone...

Ahojte Denisko.

Denis Tribula, 3. ročník

Pandémia koronavírusu

Pre koronavírus COVID-19 sme prestali chodiť do školy. Nič nebolo také ako predtým. Začali sme sa učiť doma a museli sme si na to zvyknúť. Všetky pravidlá sme dodržiavali. Nikde sme nechodili. Našťastie bolo pekné počasie a po učení som trávila voľný čas vonku na čerstvom vzduchu, na našom dvore. S bratom sme sa hrali rôzne hry a súťaže. Vyrábali sme kreatívne veci. Napríklad: jarné výzdoby záhradky, domček z kartónu a zariadenie izieb, kreslili obrázky a maľovali sme na rôzne predmety. Môjmu bratovi som pomáhala s výrobou vlajok sveta. Nemyslela som si, že sa dá tak SUPER zabaviť a zahrať aj doma. Už sa teším do školy.

Elka Medľová, 3. ročník

To tu ešte nebolo!

Pandémia zvaná COVID-19.

Piatok 13. si poverčiví ľudia hovoria, že je smoliarsky, nešťastný. V piatok 13. marca tohto roku, sa stalo niečo, na čo si ľudia nepamätajú v dlhej histórii. Nechápal som čo sa deje. Čo je to tá PANDÉMIA. Zavreli sa školy, škôlky, reštaurácie, kiná, detské ihriská, všetky obchody okrem potravín. Pred potravinami boli obrovské rady ľudí, ktorí chceli nakúpiť. To som veru ešte nikdy nevidel. Niektoré regále boli prázdne, čo sa nikdy nestalo. Ľudia sa báli, že nedostanú jedlo, tak si robili zásoby. Najskôr som sa tešil, lebo som nemusel ísť do školy. Bral som to ako prázdniny. Rodičia mi vysvetlili všetky opatrenia, ktoré sme museli dodržiavať hlavne keď sme vyšli z bytu. Museli sme nosiť rúška na tvári, dodržiavať odstup od ľudí, dezinfikovať si ruky, do obchodu som vôbec nechodil, na ihriská sme nemohli ísť, len do prírody. Bola to pre mňa a pre všetkých úplne nová situácia, na ktorú sme si museli zvyknúť. Režim dňa sme si museli upraviť tak, aby sme mohli mať online vyučovanie a aby sa aj rodičia s nami mohli poučiť. Videl som, že niektoré dni boli pre nich veľmi náročné, keďže pracovať neprestali. Najviac mi chýbal futbalový tréning a časom veru aj tá škola. Hlavne moji kamaráti, za nimi mi bolo čoraz viac smutno. Ani so starou som sa nemohli stretávať. To boli tie najsmutnejšie momenty aj pre mňa. Aj keď sme mali obmedzený pohyb v kolektívoch ako rodina sme zažili aj krásne chvíle. Boli sme spolu omnoho viac ako iné dni. Robili sme si krásne výlety a prechádzky na miesta, ktoré sme nikdy nenavštívili. Videl som miesta, kde som nikdy nebol. Spolu s rodičmi sme spoznávali nové krásy Liptova. Mám rád Liptov. Celá rodina sme začali spolu aj cvičiť a to sa mi páčilo tiež veľmi. Postupne začali otvárať obchody a reštaurácie. Aj keď to ešte nie je úplne ako pred pandémiou, boli sme si s radosťou dať zmrzlinu a najjedli sme sa už aj v reštaurácii. Mamina bola rada, že nemusela variť. Moji rodičia vravia, že nám pandémia ukazuje čo je v živote najdôležitejšie. Že si musíme vážiť viac svoju rodinu, chvíle s ňou, viac sa musíme starať o našu prírodu a vzhľad a mňanie peňazí v nákupných centrách nie je dôležité. Prajem si nech už táto potvora pandémie zmizne a ja budem opäť v škole so svojimi kamarátmi a zašantím si s nimi na ihrisku!

Adam Mišík, 3. ročník

Tak sme ostali doma.

Nemohli sme ísť do školy. Ak sme chceli ísť von, museli sme mať rúška. S mojou kamoškou Zuzkou Jurečkovou, sme išli na prechádzku so psom Angelou. Zuzka má doma šijací stroj a naučila ma šiť rúška. Potešila som darčekom maminku a sestru. Bolo to super. Na ďal-

ší deň ma môj sused Marek naučil fotiť na fotoaparáte. Nafotila som pekné fotky. Chodila som na prechádzky do prírody s rodičmi a sestrami. Za našou záhradou sú veľké skaly, na ktoré sme liezli. Bolo to fajn. Jeden večer sme s ockom išli pozrieť zvieratká. Museli sme byť potichu, sedeli sme v tráve a sledovali okolie ďalekohľadom. Zrazu z lesa vyšiel medveď, ktorý liezol na strom. Konár sa mu odlomil a on spadol rovno na zem. Potom prišli ešte 2 malé medvede. Cestou domov sme videli 2 zajace. Bol to pekný zážitok. Doma som sa starala o mačičky a pomáhala mamine. Napísali sme do Zorničky, poslali sme obrázok a viete čo??

Pozrite si pozorne posledné vydanie.

Za kamoškou a pani učiteľkou mi je smutno, ale učiť sa musíme. Už, aby sme sa všetci stretli. To by bol najkrajší zážitok.

M. Jambričová, 3. ročník

Keď nám rodičia oznámili, že pre pandémiu korona vírusu ostávame doma a nebudeme chvíľu chodiť do školy, ja so sestrou sme sa veľmi potešili. Dni plynuli ako voda, každý deň sme užívali voľno, aj keď učiť sme sa museli, ale bolo to v pohodlí domova a to nám dosť vyhovovalo. Lenže z dní sa stali týždne, ba až mesiace a to je dosť dlhá doba. Počas tohto voľna sa nám vôbec nič zvláštne neprihodilo, pretože sme museli byť zatvorený doma. Maximálne sme boli na dvore a to už bolo dosť únavné, škola v nedohľadne, úlohy pribúdali, rodičia začali pracovať a nám všetkým už "tiekli nervy". Každý deň bol rovnaký. Rodičia sa nás snažili

okrem učenia aj nejakú zabaviť, ale veľmi mi chýbajú spolužiaci. Dúfam že čoskoro pôjdeme do školy, pretože učiť sa doma nie je žiadna sranda. Pani učiteľka to vie s nami najlepšie. Preto jej chcem poďakovať, že celú tú dobu trpezlivo posielala úlohy. A vždy všetko prekontrolovala a ak bolo niečo zle, hneď reagovala. Myslím že táto pandémia nám ukázala, ako veľmi potrebujeme školu, kamarátov, režim, vzdelávať sa. Preto sa už neviem dočkať, kedy sa toto všetko zmení. Hurá škola!!!

PS: Dnes sme boli na výlete na bicykloch a kde sa vzal tu vzal, na bruchu mi kliešť pristál...

Peťo Agnet, 3. ročník

Môj príbeh

Mamina musela ostať s nami doma. Prestali sme chodiť do školy. Učili sme sa len cez počítač. Prestali sme športovať a chodiť na tréningy. Začali sme nosiť rúška a prestali sme navštevovať našich blízkych aj kamarátov. Nemôžeme chodiť na dovolenky ani na krátke víkendové pobyty. Doma sme šili rúška a naučila som sa ošetrovať stromy, sadili sme, siali sme v záhradke.

Nelka Jedličková, 3. ročník

COVID-19-KORONAVÍRUS

Koronavírus sa objavil v Číne. Na Slovensko ho priniesli ľudia z Talianska a Rakúska. Prvý sa nakazil človek z Bratislavy. Vláda Slovenskej republiky schválila opatrenia, aby sa vírus čo najmenej rozšíril medzi ľuďmi, aby neochoreli.

Môj život sa zmenil. Prestal som chodiť do školy. Učím sa doma s mamou a otcom. S pani učiteľkou sa učím len na video hovore a tam tiež vidím a počujem svojich spolužiakov. Nemôžeme chodiť na krúžky, hrať sa spolu s kamarátmi. Som rád, že mám svoju sestru, s ktorou sa môžem hrať, bicyklovať a behať po záhrade.

Nemôžem sa stretávať so starými rodičmi, nemôžem chodiť do aquaparku, ísť do kina, galérie a knižnice.

Bol som sa s rodičmi a Natálkou bicyklovať po cyklochodníku až do Liptovského Mikuláša a späť. Museli sme mať rúška, aby sme sa nenakazili od iných ľudí.

Už sa teším sa do školy!

Alexander Valluš, 3.ročník

Listy z karantény 2. ročník

Napísal Miško Marcinčin:

Milá pani učiteľka,
už mesiac sme doma pre koronavírus. Doobeda sa učíme cez Skype a poobede ideme von. Nosíme rúško. Čez karanténu chodíme na záhradu. Zo záhrady ideme polievať stromčeky na chatu. Chodíme na bicykli a je to super. A vy sa ako máte? Ja dobre. S maminou hrávam tenis a basket na terase. Ale mi chýba hokej a kamaráti. Pozdravujem Vás.

Váš žiak Miško Marcinčin

Napísala Vaneska Vadovická:

Milá pani učiteľka Katka!
Tento dopis Vám píšem z karantény, v ktorej sa nachádza väčšina ľudí na svete. Keby tento vírus nebol, mohli by sme sa stretávať a vidieť v škole. Moja rodina je zatiaľ zdravá. Veľmi mi chýbajú spolužiaci a naša škola. Ráno sa najprv učím cez Skype, potom si urobím domáce úlohy, poprúťujem si izbu a idem von. Nakrímim psíka a mačičku, potom ich cvičím, aby ma poslúchali. Cez víkend, keď je pekné počasie chodíme do lesa na výlet. Želám si, aby vedci vynášili liek na tento vírus.

Pozdravuje Vás žiačka Vaneska

Napísal Vilko Slahučka:

Vážená pani učiteľka!
Počas karantény sa hrám s bratrancom a Riškom na trampolíne, robím úlohy a hrám hry. Babka nám ušila rúška. Musíme ich nosiť každý deň, keď ideme von, aby sme neboli nakazení koronavírusom. Musíme byť doma, aby prešiel koronavírus. Tak preto sa musíme učiť cez Skype. Od babky som dostal novú zemovú loptu a dedo našiel v kotolni starý stôl a starý písací stroj v kufri.

Pozdravuje Vás Vilko

Napísal Miško Makovič:

Dobrý deň, pani učiteľka!
Ráno vstanem, naraňajkujem sa a umyjem sa. Dopoludnia sa učím. Po obede hrám s mojim bratom Matúšom futbal. Občas pomáhame mamke na záhrade. Raz, keď sme išli na prechádzku, padla mi lopta do potoku. Teším sa na Vás a spolužiakov.

S pozdravom Miško

Napísala Julinka Feniková:

Milá pani učiteľka,
pozdravujem Vás z domácej karantény. Koronavírus spôsobil, že sa nemôžem stretávať s Vami ani s ostatnými spolužiakmi a kamarátmi. Veľmi mi všetci chýbate. Prajem si už byť opäť v škole, lebo učenie doma je celkom iné - HROZNÉ! Dúfam, že sa to rýchlo skončí. Do skorého videnia.

S pozdravom a s rúškom na tvári Vaša žiačka
JULKA!

Napísal Milko Hutka:

Vážená pani učiteľka!
Pozdravujem Vás z karantény. Choroba koronavírus sa šíri po celom svete. Zjavila sa v Číne. Oni sú už na tom lepšie, lebo tam ten vírus prišiel skôr. Všetci nosíme rúška. Nemôžeme chodiť na oslavy, návštevy a nechodíme do školy. Chýba mi škola a kamaráti. Dneská sa učím doma s mamou a taťom. Nepáči sa mi, že sa musím učiť doma.

S pozdravom Milko

Napísala Robka Bukovinská:

Milá pani učiteľka!
Zdravím Vás z karantény. Dnes som vstala o 8:00. Po raňajkách utekám k počítaču a teším sa na vyučovanie cez Skype. Som rada, že vidím moju celú triedu na monitore. Vyučovanie mi veľmi rýchlo ubehne. Veľmi mi chýba celá trieda, hlavne moje najlepšie kamarátky Julka a Vaneska. Dúfam, že sa čoskoro skončí karanténa a všetci sa spolu stretne v našej triede.

Vaša Robka

Napísal Adamko Niňaj:

Milá pani učiteľka!
Pozdravujem Vás z mojej karantény. Chcem Vám napísať, čo robím doma. Ráno začínam s úlohami do školy. Keď je všetko hotové idem von s Luckou a hráme sa. Skáčeme na trampolíne, bicyklujeme sa, korčuľujeme alebo ideme s našim psíkom na prechádzku. Občas idem s tatinom do lesa. Pomáham mu chytať drevo. S maminou chodím zbierať bylinky. Varíme si čaj s medom. Už sa na Vás teším.

Váš žiak Adamko

Napísala Laurinka Haladějová:

Dobrý deň, pani učiteľka!
Život v karanténe sa mi páči, ale má to aj zlé stránky. Najvtipnejší zážitok bol, že som sedela na detskej motorke. Začalo to tak, že som išla so sesternicou a sestrou na prechádzku vo Veternej Porube. Sesternica išla na motorke. Potom ju dala sestre a tá mne. Tak sme sa striedali, až kým mi to ocko nezakázal. Aký bol najvtipnejší Váš zážitok pani učiteľka? Napíšte mi prosím! Dovidenia!

Vaša žiačka Laurinka

Napísal Paťko Maro:

Ahoj pani učiteľka!
Na úvod by som Vás chcel veľmi pekne pozdraviť. Karanténa sa mi moc nepáči. Chýba mi môj milovaný šport, moji spolužiaci, kamaráti a starký Vladko. Som z toho trochu smutný. Dúfam, že čoskoro sa znova všetci uvidíme.

Tvoj Paťko!

Napísal Stanko Volko:

Moja karanténa!
Začal by som asi takto, čo sa pre mňa zmenilo. Prestali sme chodiť do školy a niektoré obchody zatvorili. Musíme nosiť rúška, nie je to veľmi príjemné nosenie. Človek bez toho nemôže z inými ľuďmi ani len s kamarátmi sa rozprávať. Dalo mi to, že môže byť ocko s nami doma. Môžeme sa hrať, aj pomáham. Síce sa učím doma, ale nie je to to isté, škola mi veľmi chýba aj spolužiaci. Hlavne nech sme všetci zdraví!

Váš Stanko

Zápis do 1. ročníka základnej školy 2020/2021

Zápis sa uskutočnil v termíne od 15. apríla do 30. apríla 2020 elektronickou formou na webovej stránke Základnej školy M. Rúfusa zsmrufusazp.edupage.org, bez účasti detí.

Mária Boltžiarová riaditeľka ZŠ MR v Závažnej Porube

OKIENKO MŠ

Naša materská škola a COVID 19

Spoločne sme to zvládli

Dnes, keď sa postupne vraciame do už predtým zabehnutých kolají a pripravujeme školy pre opätovný vstup detí do škôl, zamýšľame sa nad udalosťami posledných mesiacov a zhodnocujeme. V náročnej situácii boli prijaté opatrenia, ktoré vyústili ku karanténe – teda nútej izolácii detí aj dospelých v domácom prostredí. Ako sa hovorí – všetko zlé je na niečo dobré. Už po niekoľkých dňoch sme začali pociťovať, čo všetko sa zmenilo v našom každodennom živote a začali sme sa na veci pozerat inými očami.

Rodičia boli nútení zastupovať učiteľov, naplňat dni detí činnosťami, hrami a aktivitami, na ktoré možno doposiaľ nemali čas. Siahli po knihách, spoločne športovali. Spoznávali plusy aj mínusy práce s deťmi a hlavne upevňovali vzťah rodič – dieťa.

Učitelia zo začiatku brali izoláciu ako oddych od náročnej práce, ale určite nerátali s tým, že im deti budú tak veľmi chýbať. Snažili sa teda rôznymi spôsobmi s deťmi skontaktovať alebo im aspoň spetrovať činnosti a pomáhať prekonať obdobie bez kamarátov a bez obľúbenej školy a svojich učiteliek.

Knižná búdka, ktorá mala pôvodne slúžiť na požičiavanie kníh, sa stala prostriedkom na komunikáciu medzi učiteľkami, deťmi a rodičmi. Deti si v nej našli prácu na doma ako pracovné listy z matematiky, grafomotoriky, jazyka a taktiež úlohy, ktoré ich vyzývali k tvorivosti a rozvoju myslenia. Rôzne úlohy, výkresy a tvorivo vyrobené predmety následne splnené uložili späť do búdky a p. riaditeľka úlohy odfotila a poslala všetkým do spoločnej skupiny.

Druhým prostriedkom bola komunikácia cez facebook, (v spomínanej uzavretej skupine rodičov len z MŠ). Pani učiteľka zadávala úlohy a taktiež tvoril nové inšpirácie pre rodičov.

Tretím prostriedkom bol telefón - komunikácia so svojou učiteľkou.

Deti aj rodičia sa veľmi aktívne do činností zapájali hlavne od apríla do mája, keď už bolo isté, že doma budeme dlhšie. Dnes môžeme povedať – spoločne sme to zvládli.

Alena Guráňová

Nezabudli sme ani našich priateľov a sponzorov....pozdrav k Veľkej noci od detí

Starosta vymenoval riaditeľku školy

Na základe výsledkov výberového konania a na návrh rady školy v zmysle Zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve za prítomnosti predsedu rady školy Pavla Jedličku vymenoval dňa 29. mája 2020 starosta Ing. Pavel Beško do funkcie riaditeľky Materskej školy v Závažnej Porube **Katarínu Jambrichovú** s účinnosťou od 1. júla 2020 na päťročné funkčné obdobie. V ďalšej práci jej zaželel veľa úspechov.

text i foto: -dm-

Materské centrum v nových šatách

Priestory nad poštou v kultúrnom dome už dlhšiu dobu navštevujú mamičky s deťmi. Známe je ako Materské centrum, či Lienka. Rekonštrukcia kultúrneho domu sa dotkla i týchto priestorov. Po všetkých stavebných prácach sa žiadalo miestnosti uviesť do

pôvodného stavu. Na túto úlohu sa dobrovoľne podobrala Marta Frianová – Jurčková. Sama steny vymaľovala, poumývala okná a vydezinfikovala. Určite jej patria slová uznania a poďakovania. Pomáhala jej dcéra Miška. Všetko je pripravené tak, aby štafetu starostlivosti mohla prevziať ďalšia mamička. Materská škola Zvedavček bude túto miestnosť využívať na hravé činnosti pre mladšie deti a na záujmovú činnosť starších detí. Tieto priestory poslúžia aj v čase mimoriadnych hygienických opatrení.

-kj-

Viete kde stojí Knižná búdka?

MŠ dostala do daru Knižnú búdku, ktorá slúži na požičiavanie kníh, poprípade na čítanie kníh na lavičke pred budovou Materskej školy v Závažnej Porube.

Súčasná situácia počas koronakrízy si vyžiadala rýchlu improvizáciu. Tento zázračný domček začal slúžiť na korešpondenciu medzi učiteľkami a detičkami z MŠ.

Najskôr pani učiteľky komunikovali s deťmi a ich rodičmi prostredníctvom facebookovej skupiny, kde im pridávali rôzne inšpirácie a nápady na tvorenie doma.

Deti potom s potešením odnášali do búdky svoje maľby, kresby, výtvary a predmety, ktoré vyrobili doma.

Pani riaditeľka pravidelne búdku kontrolovala. Jej obsah nafotila a zverejnila v internetovej skupine. Deti boli aspoň takouto formou v kontakte so školou a vždy sa tešili na nové úlohy a fotky od svojich spolužiakov a svojich učiteliek.

-km-

Čarovanie so slovom

Hovoríme s režisérkou Oľgou Rúfusovou

Olga Růfusová s mamkou, august 1998

Ak chceme pochopiť zanietenie režisérky Oľgy Růfusovej pre slovo – slovo umelca, slovo básnika, musíme začať naše vzájomné zoznamovanie sa s ňou kdesi na začiatku jej životnej púte. Vyrastala v rodine čimorodých ochotníkov, jej starý otec sa stal roku 1905 prvým režisér-om ochotníckeho divadla v Závažnej

Porube, a tak neču-

do, že v jeho šľapajach vedená otcom a matkou strávila detstvo i mladosť na scéne divadla. Ako vynikajúca recitátorka žala úspechy na Hviezdoslavovom Kubíne i celoštátnych prehliadkach. Túžba byť herečkou sa jej splnila – v dvadsiatich rokoch sa stala elévkou martinského divadla a začala tak svoju päťnásťročnú púť pôsobenia v slovenských profesionálnych zájazdových divadlách. Konečnou stanicou boli Košice – tu sa zasa začala spolupráca Oľgy Růfusovej s televíziou. Spočiatku vystupovala ako herečka, neskôr – cez vzťah k poézii, ako asistentka réžie a napokon sa dostala až k samostatnej réžii.

Vzťah k slovu básnika predurčilo vaše pôvodné povolanie herečky, recitátorky. Poézia v mnohom ovplyvnila váš život – napokon stali ste sa jej profesionálnou inscenátorkou. O čo sa usilujete pri realizovaní pásiem poézie či Nedelňých chvíľok poézie?

Áno, poézia ma sprevádzala celým životom. Hoci prijímam realitu života, je to práve poézia, ktorá túto realitu vyrovnáva. Vo svojej práci som sa stretla s poéziami mnohých básnikov. Snažila som sa pristupovať ku každej čistá, bez nánosov osobných zaujatí. Nechcela som nikdy vnucovať divákovi svoje pocity, ovplyvňovať ho, ale cez interpreta vyjadriť posolstvo básnika, stotožniť sa s ním a keď je únosné, tak aj burcovať, nahlovať pasívne, konzumné prijímanie a nenápadným umeleckým pôsobením priviesť ho k zamysleniu sa. Umožniť mu pochopiť hlboký význam a váhu slova vhodne vysloveného v správny čas. Lebo hoci sa zdá, že mnohým dnes na poéziu nezostáva čas, ba ani nenachádzajú nič poetické vo svojom každodennom živote, verím – v zhode s tým, čo vravievala naša poetka Krista Bendová – že aspoň jednu báseň má pre svoj život každý z nás.

Inscenovaniu poézie na televíznej obrazovke sa venujete už viac ako dve desaťročia. Za ten čas ste získali viacero ocenení za tvorbu v tejto oblasti; napríklad za Cyklus poézie národov ZSSR, pásma Kto to spieva v kolovrátku, Sobotné ve-

čery či z nedávnych za Spev voľnej cesty a Príťažlivosť poézie. Ktoré z nich si vy najviac ceníte a prečo?

Moje stretnutia s básnikmi – vždy boli vrúcne a hlboko osobné. Každý ma oslovil – inak by som s ním nemohla pracovať. Veď ja ako prvá musím rozkryť, rozobrať báseň, až potom môžeme s hercom pristúpiť k spoločnej práci – tlmočiť jej myšlienkové bohatstvo. Teší ma každé ocenenie a vážim si ho. Keď sa však pýtate na to naj... najviac si cením cyklus poézie pripravený z diela nášho národného básnika Pavla Országha Hviezdoslava interpretovaný zaslúžilým umelcom Dušanom Jamrichom. Dnes už môžem povedať, že poznám Hviezdoslavovo dielo a som rada, že sme v ňom pre verejnosť objavili aj básne predtým neznáme, nikým nerecítované. Často – pravda, po dohovore s dramaturgickými Janou Lipťákovou či Hildou Michalíkovou – spolupracujem aj na výbere a scenári Nedelňých chvíľok poézie – aj táto práca ma rovnako teší a uspokojuje. Spomeniem napríklad nedávno vysielané pásmo z poézie zaslúžilej umelkyne Kristy Bendovej, básne ktorej ma očarovali už ako dievča. Bola som šťastná, že napokon – som i ja vstúpila do jej života.

Pravíte, že nie je ľahké spomenúť si na stretnutie so všetkými poetmi, tvorbu ktorých ste televíznym divákom priblížili. Spýtam sa preto inak: je nejaký, ktorý vám zostal ako nesplnený sen?

Nebudem neskromná, mnohé i tajné želania sa mi splnili. Takže len to, čo by som ešte chcela: rada by som inscenovala pásmo z poézie národného umelca Miroslava Válka, scenár z jeho básnických prekladov je už tiež pripravený. A ozajstnou mojou túžbou je uviesť na obrazovku poéziu Martina Rázusa. Prečo? Možno preto, že je to básnik môjho detstva, mojej mladosti. S jeho poéziou som rástla, cez ňu som sa učila poznávať hodnoty a verím, že by si u neho niečo našla aj súčasná mladá generácia – len ich treba na to upozorniť, pokúsiť sa o to.

Už v období, keď ste pôsobili v košickej televízii, ste sa začali venovať aj dabingu a v profesii režisérky slovenského znenia ste v roku 1980 prešli pracovať do bratislavskej Hlavnej redakcie programov zo zahraničia. Sú nejaké zjavné paralely medzi týmito dvoma vašimi režisérskymi záujmami?

Hneď v začiatkoch mojej režijnej práce popri poézii, folklórnych filmoch, ktoré vychádzali z hlbokých koreňov poetiky nášho ľudu, čoraz naliehavejšie som pocítovala potrebu intenzívnej spolupráce s hercom a akosi sama od seba vyplynula moja spolupráca s redakciou programov zo zahraničia. Bola to vtedy ešte cesta hrboľatá a mňa vždy lákalo zdolávať prekážky, hľadať, nevyhrievať sa na výslň. A dabing v tom čase, pred takmer dvadsiatimi rokmi, bol popoluškou v porovnaní s českým dabingom. Trvalo nám dosť dlho, kým sme sa mu vyrovnali. Bola to cesta hľadania, sklamaní, ale aj nachádzania. Podarilo sa nám presvedčiť umelcov, že dabing nie je

čítaním dialógov, ale hereckou tvorbou o to ťažšou, že potrebuje nielen technickú vyspelosť, maximálne sústredenie, ale aj stotožnenie sa s postavou, ktorá už na filmovom plátne žije, čiže žiť ako ona, dýchať ako ona, prijať jej vnútorný aj vonkajší rytmus. Vzostupný trend slovenského dabingu sa začal pred niekoľkými rokmi (1983), v čase, keď sa začalo viac pozornosti venovať aj tvorbe slovenských dialógov. Cit pre slovo a schopnosť čarovať s ním (také sú možnosti intonácie) – je základným predpokladom práce režiséra v poézii aj v dabingu.

Spomenuli ste vzostupný trend slovenského dabingu. Kritici aj diváci to tiež zaznamenali – toto konštatovanie vás môže naplňať uspokojením. Čo všetko sa však za ním skrýva – aké sú predpoklady úspešného napredovania?

Prvým predpokladom je úsilie tvorcov predložiť televíznemu divákovi dielo, kvality ktorého sa vyrovnajú originálu, ba dokonca ho predčia. Preto sa vždy snažíme obsadiť jednotlivé postavy nie hlasmi, ale hereckými individualitami. Začali sme klásť väčší dôraz na rozšírenie hereckého zázemia, obsadzovať hercov aj mimobratislavských divadiel. Venovali sme a venujeme veľkú pozornosť výchove mladej nastupujúcej generácie. Za posledných päť rokov sme zaznamenali nástup mladej mužskej generácie. Máme z nich o to väčšiu radosť, že sme si ich vychovali my. Počas ich štúdiá na VŠMU sa dabingu nevenovala žiadna pozornosť – dnes sa môžeme pochváliť, že Farkaš, Růfus, Holec, Gogál, Ťapák sú rovnocennými nástupcami strednej generácie. Totiž, tak ako je pravda, že nie každý herec je dobrý recitátor, tak isto platí, že nie každý môže pracovať v dabingu. Je to otázka individuálneho rastu a som rada, že v ostatnom čase už aj ich prestížie.

Televízny divák je kritikom vašej práce. Neraz však nevie, čo všetko obsahuje, ako sa rodí to – niekedy zaznávané – slovenské znenie?

Počiatkový postup je rovnaký. Niekoľko ráz si film pozriem, sústredím sa na jednotlivé postavy a hľadám v pamäti vhodný typ. Až potom sa vrátim k scenáru a pracujem na ňom: film treba rozobrať na slučky – dialógy (v priemere je to 300 – 500 slučiek na celovečerný film) a začína sa práca s hercom. Musí sa nechať viesť. Prehľad má len režisér – ten musí tvarovať každú jednu postavu, tak ako sochár modeluje na danú tému. V dabingu, ako som už vravela, sa nečíta, dabing je čosi oveľa viac. Herec sa v ňom musí napojiť na rytmus postavy, jej psychický a citový život iba svojím hlasom, dôležitý je každý detail. Ak získa úctu k originálu, len vtedy môže byť dobrý, neopakovateľný. Ak sú slučky hotové (predstavuje to 30-50 hodín práce pri nahrávaní), treba film v strižni opäť zlepíť a technicky upraviť, potom nasleduje výroba ruchov, atmosféry, hudobnej zložky filmu. Získame päť či šesť pásov filmu a zvukov, ktoré sa v konečnej fáze výroby miešajú (mixujú) – a slovenské znenie je na svete. Jednoduché? To rozhodne nie. Ale kvalitné – o to nám ide vždy.

Na čom ste pracovali či pracujete v týchto dňoch?

Do vysielania je pripravený 26-dielny seriál pre deti Kamarátka Pimpa, 13-dielny Silas, ďalší 13-dielny Rebeka o krásnom vzťahu k prírode. Pred niekoľkými rokmi som realizovala štyri časti zo seriálu o Sherlockovi Holmesovi a teraz pracujem na ďalších štyroch pokračovaniach. Hoci nemám nejaký blízky vzťah k detektívkam, práca na filme ma zaujíma už preto, že som zvedavá, ako sa s tým „tajomným“ v príbehu, čo tam nevyhnutne musí byť, vyrovnám. Práca v dabingu má z tohto hľadiska pre mňa neustále zvláštne čaro.

Divák to, pravda, asi nepostrehne, ale záujemskovani vedia, že v slovenskom znení „zaznie“ občas aj váš hlas. Preto?

Aj ja rada hrám a, ako som už povedala, dabing ma stále láka. A navyše cítim, že ma potrebuje aj v tejto úlohe. Tak ako máme v poslednom čase problém s obsadzovaním starších mužských hlasov, tak je to aj so ženami – problémy s posúvaním vekovej hranice. Prišiel teda môj čas a rada ho využijem. Nielen čas, ale i svoje skúsenosti. Mňa herec nikdy neprekabátil v otázke maximálneho výkonu – viem, čo od neho možno žiadať, takisto však viem, čo pre dabing musím urobiť ja ako herečka. Ide o rovnakú úctu k dielu a v konečnom dôsledku o priazeň diváka.

Pred rokmi ste sa vydali na neľahkú umeleckú dráhu a časom ste si ju ešte skomplikovali profesiou, ktorá býva doménou mužov. Ocenenia – naposledy Zaslúžilý pracovník ČST, však svedčia o tom, že cielavedomým úsilím a profesionalitou ste sa prepracovali až k vrcholu. Stálo to istotne nemalo sebaobetovania – zo strany vašej i vašich najbližších. Je tu Medzinárodný deň žien, sviatok, keď častejšie hovoríme o postavení ženy v spoločnosti. Čo by ste im zaželali, aby zvládli všetky nároky súčasnosti?

V mojej či iných profesiách? Na tom vlastne nezáleží. V prvom rade, aby mali také rodinné zázemie, ako som mala a mám ja. Pochopenie manžela a detí a často tolerovanie a pomoc, ak som sama na všetky povinnosti manželky a matky v takejto náročnej profesii nestačila. A bola to často nielen fyzická pomoc, ale najmä duševná podpora, ak som niekedy strácala pocit istoty, ak som si prestávala veriť. Vychovali sme spolu dve deti, ktoré sa vydali aj napriek tomu, že sme si to neželali, na cestu trnístú, na cestu umenia. Obidve deti Peter aj Dáša vyštudovali VŠMU a vydali sa v šlapajach matky. Sú teda herci. Nešli za leskom a slávou, skôr za tvrdou prácou poznačenou večným nepokojom, hľadaním a keď sa to podarí, krásnym nachádzaním. Želala by som všetkým ženám, aby mali priestor na sebarealizáciu, nech je to v akejkoľvek profesii. Aby to uznanie kolegov nebolo len v deň, ktorý je v kalendári označený MDŽ. Aby sa nikdy nemuseli báť o svoje deti, aby naše deti vyrastali a tvorili na tejto planéte v mieri, ľudskom porozumení, v zdraví a krásnom čistom ovzduší.

Elena Seilerová, zdroj: Slovenka, marec 1989

Uplynulo už 65 rokov

Ako ten čas letí

Futbal v Závažnej Porube sa začal hrať už v roku 1921. V tomto čase si táto najpopulárnejšia hra na svete našla aj v Liptove svojich priaznivcov. Vznikali prvé futbalové oddiely. Tie prvé v Liptovskom Mikuláši, Ružomberku a na dedinách vo Važci, Kráľovej Lehote, Dovalove a Jamníku.

V našej obci niekoľko mladých ľudí začalo naháňať loptu (urobenú z handier) na lúkach v okolí obce, samozrejme, bosí. V roku 1931 si založili športový klub. Ako prvé ihrisko slúžila urbárska pašienka „Smrečský močiar“, kde jedine brány pripomínali, že ide o ihrisko, samotný názov prezrádzal, že šlo viac o močiar ako lúku. Postupne nadšenci plochu odvodnili.

• Nové ihrisko pred výstavbou

V roku 1935 sa vtedajší funkcionári obrátili na urbárikov o povolenie vybudovať ihrisko „Pod Žiarcom“. Plochu bolo treba vyrovnáť, nerovný terén prispôbiť tak, aby sa tam dalo hrať futbal, samozrejme všetko ručne a kónskými povozmi. Vybudovala sa drevená šatňa a drevené bariéry okolo hracej plochy. Ako hygienické zariadenie slúžil potôčik za bránou. Na tomto ihrisku sa hralo do roku 1954.

Ďalší rozvoj futbalu si vyžadoval skvalitnenie aj po materiálnej stránke v roku 1952. Vtedajší MNV pridelil športovému klubu pozemok na výstavbu štadiónu na terajšom mieste. Začalo sa budovať v roku 1952, keďže ani v tejto dobe nebola dostupná mechanizácia (bolo tiež potrebné upraviť terén), vybudovala sa úzkorozchodná koľajnicová dráha, kde na terajšej terase tenisový kurt, plážové ihrisko sa kopala ručne zemina a na malých vagónikoch (banvágle) navážala na budúcu hraciu plochu. Postavila sa provizórna drevená šatňa s tým, že sa začne stavať tribúna pre 500 divákov s hygienickými zariadeniami.

V jarnej časti súťaže v roku 1955 bola hracia plocha dokončená, samozrejme, že kvalita trávniksa sa nedá porovnať s dnešným. Prvým súperom pri otvorení bol vojenský celok Dukla Martin, nad ktorým sme zvíťazili 4:3. Takže konštatujeme, že na terajšom štadióne, ktorý sa postupne dobudoval a zlepšoval podmienky, hráme už 65 rokov. Ako ten čas letí.

Jaroslav Jurečka

Na prvej spartakiáde sa predstavila aj Závažná Poruba

Na pražskom Strahovskom štadióne otvorili 23. júna 1955 prvú celoštátnu spartakiádu. V 29 skladbách sa predviedlo viac ako 1 690 000 cvičencov. Príprava na I. celoštátnu spartakiádu sa začala už v roku 1953. Pred nástupom na Strahov sa konalo 311 okresných a 28 krajských spartakiádnych vystúpení. Strahovské vystúpenia boli rozdelené na Deň mladých, Deň dospelej sil, Deň Zväzarmu a Deň ozbrojených síl. Spolu so spartakiádou sa konali aj ďalšie športové, turistické akcie a Festival ľudovej umeleckej tvorivosti. Spartakiáda bola formálne dobrovoľná, avšak na školách a závodoch bola účasť povinná. Žiakom a študentom sa za odmietnutie návvisku zhoršila známka z telesnej výchovy. Na celoštátnu spartakiádu postupovali z okresných a krajských kôl len tí najlepší z najlepších. Prvej spartakiády sa zúčastnili aj cvičenci zo Závažnej Poruby. Ako si spomínajú na túto udalosť po 65 rokoch?

Želmíra Staroňová, 1935: Bola som na všetkých spartakiádach. Na prvej ako cvičenka, na ďalších ako okresná i krajská cvičiteľka. Do Prahy sme na prvú celoštátnu spartakiádu cestovali v uzavretých nákladných vagónoch, spávali na slamenných matracoch v škole. Návvisku sa konali v noci, no zostal nám čas aj na poznávanie veľkého mesta. Vystúpenie sa nám vydarilo a dnes môžem povedať, že to bol zážitok na celý život. Bolo to radostné stretnutie mladých ľudí, ktorí mali radi pohyb a cvičenie im robilo radosť.

Miloš Staroň, 1930: Cvičil som v skladbe pre mužov. Zúčastnil som sa okresnej, krajskej i celoštátnej. Dlhú sme opatrovali cvičebný úbor, ako spomienku na túto udalosť. Aj keď podmienky v Prahe neboli najlahšie, bola to udalosť, na ktorú sa zabudnúť nedá. Až z filmových záznamov sme sledovali aj naše vystúpenie. Cvičili sme ako jeden. Bola to slávnosť športu.

Vladimír Mudroň, 1935: Spomínam si, že porubských cvičencov organizoval Ján Lešťan. Chlapov cvičilo viac ako žien. Naša skladba obsahovala hodne gymnastických prvkov, žiadala si telesnú zdatnosť a dobrú kondičku. Boli sme mladí a žili sme športom. Praha bola pre nás zážitok. Veď sme po prvý raz videli veľkomesto na vlastné oči. Na Strahov sme chodili pešo, bolo nám dobre a veselo. S radosťou spomínam aj po toľkých rokoch.

Spartakiády sa konali každých päť rokov. Spolu sedem. Posledná v roku 1985. Závažná Poruba mala účasť na všetkých, v rôznych skladbách: Ženy, muži, dorast, žiaci... Na poslednej cvičili rodičia a deti do šiest rokov.

pripravil: -dm-

Talenty spod Poludnice

Kto je kto

Natália Petrášová

19 rokov

Závažná Poruba

Stredná odborná škola
pedagogická-maturantka

Jazykové znalosti: anglický a základy nemeckého jazyka

PC znalosti: pokročilý

Záľuby:

folklór, tanec a spev, hra na akordeón

Najvýznamnejšie osobné úspechy (konkrétne rozpísať tie najdôležitejšie):

• 2016:

- zlaté pásmo s postupom na krajskú súťažnú prehliadku v kategórii duetá s Hankou Štrkolcovou

- bronzové pásmo v kategórii sólisti speváci na regionálnej prehliadke detského hudobného folklóru Liptovské nôty

• 2018-2020:

- zlaté pásmo v školskej súťaži AKORD v kategórii duetá s Barbarou Fördösovou

• 2019:

- zlaté pásmo v regionálnom kole na súťaži Makovická Struna v Toryskách s postupom na krajské kolo v Bardejove v kategórii duetá s Barbarou Fördösovou
- získanie pamätnej listiny za účinkovanie na spišských folklórnych slávnostiach s Barbarou Fördösovou

Plány do budúcnosti:

Vyštudovať vysokú školu na Filozofickej fakulte v Košiciach, chodiť do folklórneho súboru Hornád a stať sa tanečnou majsterkou.

Čo by si zmenil(a) v Závažnej Porube, keby si mal(a) čarovný prútik?

Asi nič. Ja som s našou dedinou spokojná.

+ + +

Andrea Iľanovská

17 rokov

Závažná Poruba,

Gymnázium Michala
Miloslava Hodžu v
Liptovskom Mikuláši

Jazykové znalosti

Slovenský jazyk –
materinský jazyk

Český jazyk – komu-

nikatívna úroveň

Anglický jazyk – komunikatívna úroveň

Nemecký jazyk – mierne pokročilý

PC znalosti:

Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint

Záľuby: čítanie kníh, športovanie, cestovanie, čokoľvek nezvyčajné (v dobrom slova zmysle)

Najvýznamnejšie osobné úspechy (konkrétne rozpísať tie najdôležitejšie):

• 4. miesto na Majstrovstvách Slovenska BODYFITNESS nominácia na Majstrovstvá Európy)

Plány do budúcnosti:

vysoká škola v zahraničí (Anglicko alebo Austrália - právo) a potom určite cestovanie

Čo by si zmenil(a) v Závažnej Porube, keby si mal(a) čarovný prútik?

V našej dedine by som asi nič nezmenila. Naša dedina sa nachádza na výbornom mieste, je tu úžasná príroda a aj ľudia...

+ + +

Samuel Betko

16 rokov,

Závažná Poruba,

Súkromná stredná
odborná škola v Po-
prade I.ročník odbor
- IT

Jazykové znalosti:

Učím sa anglicky

Ruština základy

PC znalosti:

Word, Excel, PowerPoint, Photoshop, Lightroom, Premier pro

Záľuby:

Bežecké lyžovanie, kolektívne športy, airsoft

Najvýznamnejšie osobné úspechy (konkrétne rozpísať tie najdôležitejšie):

• 2019/2020 kategória st. dorastenci – Slovenský pohár kolieskové lyže 3. miesto, MSR v behu na lyžiach Skalka Kremnica 3. miesto

• Slovenský Pohár Štrbské Pleso 2. miesto

• 2018/2019 kategória ml. dorastenci – MSR v behu na kolieskových lyžiach 2. miesto

Plány do budúcnosti:

Zúčastniť sa na EYOF 2021

Úspešná maturitná skúška a neskôr štúdium na vysokej škole

Čo by si zmenil(a) v Závažnej Porube, keby si mal(a) čarovný prútik?

Páčilo by sa mi, keby sa spravil 1 km okruh pre kolieskové lyže na bežeckých tratiach a cez zimu tu mať umelé zasnežovanie.

+ + +

Samuel Cholvadť

10 rokov

ZŠ MR Závažná Poruba

Žije s nami, v našej obci, v našej škole. Pristahoval sa do Závažnej Poruby spolu s rodičmi za snom chodiť a vzdelávať sa v bežnej základnej škole. Naše slniečko- Samko Cholvadť. Žiak s Downovým syndrómom. Je to už tretí rok čo Samko navštevuje našu ZŠ Milana Rúfusa v Závažnej Porube. Vzdeláva sa v integrovanom prostredí, kde má najväčšiu šancu dostať sa na svoje maximum kognitívnych schopností. A naozaj sa to aj potvrdzuje. Je iný, ale talent môže rozdávať. Kognitívne oneskorenia sú u neho vyvážené mnohými silnými stránkami a ta-

lentom. Náklonnosť, objatia a starostlivosť o iných. Úprimnosť a tolerantnosť sú tie najsilnejšie Samkove stránky.

lentom. Náklonnosť, objatia a starostlivosť o iných. Úprimnosť a tolerantnosť sú tie najsilnejšie Samkove stránky.

Dnes sa už o deťoch s Downovým syndrómom nehovorí ako o mentálne postihnutých, ale intelektovo znevýhodnených. Toto znevýhodnenie sa prejavuje v širokej škále od ľahkého po ťažké. Tí, ktorí sú intelektovo v norme, hendikepuje ich reč, a to je prípad aj Samka. Slabo artikuluje, čo vychádza z nedostatočne vyvinutej čeluste, dutiny a sánky. Jednou z najvýznamnejších výziev je jeho nízky svalový tonus, ktorý ovplyvňuje reč a hrubé motorické schopnosti. Pri písanom prejave sa však dokáže vyjadriť dobre. Má výbornú vizuálnu pamäť a jedinečnú schopnosť napodobňovania, ktorú využíva pri učení a aj v rámci celoživotného učenia. Vie čítať, písať tlačenu a písanou formou, sčítuje, odčítuje v číselnom obore 0-20 a začína násobiť. Pracuje s počítačom, mobilom, nakupuje a z oblasti prírodných vied má výborné vedomosti. Umenie, to je to čím žije. Divadlo a hudba ho naplňujú. Nepotrebuje toho veľa, ale keď sa mu niečo páči, zameria sa na to, a to rozvíja do hĺbky. Samko je obratnejší ako bežní žiaci, a preto má oslabené väzy. To najlepšie pre neho je, že robí unifikovaný šport, t.j. že športuje v skupinách so zdravými deťmi. Vie bicyklovať, lyžovať a plávať.

No najväčší talent u neho vidím v oblasti čítania. Aj keď si len prednávkou osvojil abecedu, číta plynulo a rýchlo. Porozumenie textu je výborné. Pri čítaní kníh presedí veľa času. Zaujímajú ho knihy všetkého druhu, no predovšetkým encyklopédie. No veľmi obľubuje rozprávky Milana Rúfusa, z čoho by mal potešenie určite aj básnik. Na svojom konte už má prečítaných desiatky kníh. Keby ste u neho v izbe hľadali hračky, boli by ste prekvapení, že police miesto hračiek sú plné kníh.

Samko prežíva všetky emócie tak ako my. Je citlivý na prejavy hnevu. Najradšej by bol, keby sa všetci usmievali a konflikty v živote by neexistovali. Žije tu a teraz. Rozhovory s ním sú zmysluplné, má svoje nádeje a sny. Je milý, prítulný, vie sa mimoriadne radovať. Má zmysel pre estetické – všimne si aj veci, ktoré nám ujdú, a upozorní nás na to. Myslím si, že z inklúziívneho prostredia v škole benefitujú všetky deti. Prirodzene sa už v rannom veku dozvedajú o rozmanitosti, učia sa láskavosti, priateľstvu a trpezlivosti.

Na rozvoji jeho schopností a talentu sa však nepodieľa len škola, ale závisí to hlavne od toho, v akom prostredí vyrastá. Atmosféra v rodine, v ktorej žije, znamená pre jeho vývoj viac ako genetika. A to má Samko veľké šťastie akú rodinu má. Milujúcu, obetavú, dôslednú, chápujúcu, podnecujúcu a povzbudzujúcu. Ochotnú prekonávať akékoľvek bariéry, a učiť Samka k samostatnosti, sebastačnosti a nezávislosti. Aj keď je Samko pre rodičov a pedagógov tvrdou prácou, vzájomné vzťahy v rodine a škole sú najväčšou odmenou pre všetkých. Urobil velikánsky pokrok a stále sa posúva vpred. Obohacuje naše životy, naplňa ich láskou, optimizmom a empatickosťou, čo sú osobité talenty ľudí s Downovým syndrómom. A keď ich lepšie pochopíme, môžeme byť nápomocní pri ich využití a rozvoji k zlepšeniu kvality ich života.

Mgr. Simona Marcinčinová

Predišli nás do večnosti

*Lúčim sa s vami,
moji milí,
ruky stisk
už vám nemôžem dať.
Srdce mi dotĺklo,
odišli sily,
lúčim sa s každým,
kto ma mal rád.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 6. apríla 2020 vo veku 30 rokov po ťažkej chorobe opustil náš milovaný syn, brat, vnuk, synovec, bratranec a kamarát

Jakub Mikóczy

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým sa konala vo štvrtok 9. apríla 2020 len za účasti najbližšej rodiny. Rodičia, brat Nikolaj s priateľkou Julkou, staré mamy, krstní rodičia, bratrance, sesternice a ostatná smútiaca rodina.

+ + +

*Srdce unavené
prestalo biť,
nebolo lieku,
aby si mohla žiť.
Čas plynie,
život ide v diaľ,
nám po tebe ostala
len veľká bolesť a žiaľ.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 2. mája 2020 vo veku 54 rokov opustila naša mama, stará mama, dcéra, sestra, švagriná a teta

Alena Kubányová, rod. Mlynarčíková

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v stredu 6. mája 2020 o 13. hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Podľa nariadenia Úradu verejného zdravotníctva sa pohreb konal v obmedzenom počte prítomných osôb.

+ + +

*Smrti sa nebojím,
smrť nie je zlá,
len umieranie je ťažké.*
Jiří Wolker

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 2. apríla 2020 vo veku 63 rokov opustil

Tibor Jambrich

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým sa konala 5. apríla o 14. 30 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube v súvislosti s koronakrízou za prísnych hygienických opatrení.

*Zhasla Ti hviezda?
Nie, ona žiari.
Odišiel Ti život snád?
Nie, ostane v pamäti.
V hlbokom zármutku
oznamujeme, že nás dňa*

4. mája 2020 vo veku 88 rokov po ťažkej chorobe opustil náš drahý manžel, švagar a ujo

Frans Postma

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým sa uskutočnila 7. mája 2020 o 14. 00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Manželka Anna a ostatná smútiaca rodina. Pohrebný obrad sa konal v úzkom kruhu najbližších.

+ + +

*Odišla tvárou krásnou,
usmievanou,
bez tieňa smrti
na zomknutých perách.
Pokorná cestou života,
pokorná v smrti dverách.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 11. mája 2020 v nedožitom 76. roku života opustila naša drahá mam, starká, prastarká, sestra, krstná mama a teta

Anna Chlebová, rod. Kráľová

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou sa uskutočnila vo štvrtok 14. mája 2020 o 14. 00 hodine v Kultúrnom dome v Uhorskej Vsi.

Dcéry Ingrid a Slávka s manželmi, vnuci Tomáško, Michel, Minko so Zuzkou, pravnúčik Matúško, sestra Mária, krstné deti Mirko a Peťko s rodinami a ostatná smútiaca rodina. Pohrebný obrad sa konal len za účasti najbližšej rodiny.

+ + +

*Padli smrti tiene kruté
a nieto kam uniknúť.
Pán ma volá
z mojej púte,
zastavil sa žitia prúd.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 1. júna 2020 vo veku 89 rokov opustila naša drahá mama, stará a prastará mama, sestra, krstná mama, strynká a teta

Vlasta Šuleková, rod. Hollá

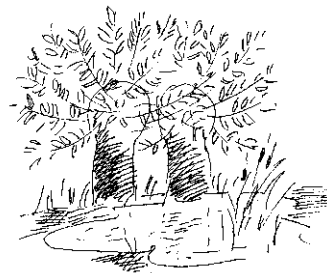
Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v stredu 3. júna 2020 v Dome smútku v Závažnej Porube. Deti Ivan a Iveta s rodinami a ostatná smútiaca rodina vyslovujú poďakovanie za všetky kondolencie, kvetinové dary i účasť na poslednej rozlúčke.

VERŠE

Sylvia Sabolová

Korona

*Nech sa vírus, nech sa stratí
veď nás v práci iba hatí.
Nemôžeme tancovať,
obec našu reprezentovať.
Dlho nám je sedieť doma,
spamätaj sa ty KORONA!
Seniorky majú elán,
rekordy v nákaze už nelám.
Odoláme, to nám ver,
s dlhým nosom sa pober.
Umožni nám znova cvičiť,
tance naše ďalej cibriť.
Nech svet vidí čo je krásna
a to bude naša spása.
Želáme Vám, aj sebe,
nech to všetko rýchlo prejde.
Nech sa skoro stretneme
v zdraví a s elánom na scéne.
Samozrejme, že aj mimo nej!
Všetkým veľa zdravia, trpezlivosti
a optimizmu želajú
seniorky zo Seniorky.*

Óda na radosť

*Už sme všetci v pozore,
koniec karantény je na obzore.
Vďaka našim cnostiam
vyhli sme sa povinnostiam.
To nám dalo istotu,
že zvládneme podstatu.
Odložme sa rúška, detol, karantény
a vráťme sa k hodnotnému svetu.
Zanechajme strach a obavy,
nech nás nová doba pobaví.
Objímajme naše deti,
vnúčatá, všetkých blízkych,
susedov, ľudí vysokých aj nízkych,
tučných, chudých, všetkých skrátka,
nech naša radosť už viac nie je vratká.
Prežili sme dobu zlú,
pokúsme sa na ňu rýchlo zabudnúť.
Neseďme už viac pri peci,
podme spolu robiť veci úspešné
a prospesné.
Majme k tomu odhodlanie,
dobreháme zameškané.
Majme radosť, elán, silu,
riadnu dávku optimizmu.
Aj keď už svoj vek máme,
len tak ľahko sa nevzdáme.
Nastúpime na rozbiehajúci sa vlak,
ukážeme svetu, že nie sme tu iba tak.
Všetkých radostne zdravíme
seniorky zo Seniorky.*

T A J N I Č K A: Nad Tatrou sa blýská...

Našu štátnu hymnu tvoria slová piesne Janka Matúšku Ponad Tatrou blýská, ktorú napísal okolo roku 1844. Ako hudobný podklad mu poslúžila ľudová pieseň Kopala studničku. Po vzniku ČSR v roku 1918 sa jej prvá sloha s mierne pozmeneným názvom **Nad Tatrou sa blýská** stala súčasťou hymny nového štátu od roku 1993 sú jej prvé dve slohy hymnou Slovenskej republiky. Uvádza dobový zápis piesne od Viliama Paulinyho a to 1. a 2. slohu: **Ponad Tatrou blýská hromi divo byjou. Zastavme ich bratia, veť sa oni stratia Slováci ožijou. To Slovensko naše posial tvrdo spalo. Ale blesky hromu, zbudujú ho k tomu, aby sa prebralo.** 3. sloha je ukrytá v tajnicke dnešnej krížovky. Sloha 4.5.6. budú súčasťou tajničiek v krížovkách ďalších Porubských novín.

•	1	2	3	4	5	6	7	8	•	9	10	11	12	13	14	•	15	16	17
18									19							21			
									20							22			
23		I.																	
24				25						27									V.
				26						28									
29		II.	30				32				34			36					
			31				33				35			37					
38						39			41				43				45		
						40			42				44				46		
47					48						50					52			
					49						51					53			
•	54								56						58				
	55								57						59				
60						III.													61
62						63							65						
						64							66						
67							68			70						72			
							69			71						73			
•	74				76			78						80					
	75				77			79						81					
82								83			85				87				
								84			86				88				
89								90				92					94		
								91				93					95		
96			97			IV.													99
			98																
100						101					103					105			
						102					104					106			
107							108						110						
							109						111						
•	112				114					116				118			120		
	113				115					117				119			121		
122								123							125				
								124							126				
127						128					130					132			
						129					131					133			
134				VI.															
135				136				137				138				139			

- mačkovitá šelma
- kyslík ch.zn.
- otázka prvého pádu
- kód Rumunska
- prihovor sa
- ťahaj, teper
- staroger. boh vetrov
- niť, nitka zastar.
- ozn. ruských lietadiel
- technické k.o. - box
- čistidlá na okno
- Monika, dom.
- olymp. skratka štátu Antigua
- kladie prekážky, zátarasy
- druh lyžiarskeho vleku - značka
- opak kontry, zn.
- akrobat
- koberec
- voňavá látka, esencia
- predpona viažuca sa k prírode
- spor, hádka, zast.
- dlhý kožušinový kabát bez rukávou i kónská deka
- ampér, zn.
- rieka v Španielsku, všeob.
- nočný vták
- prechádza sa (chodí) dievča s chlapcom čes.
- stred mesta

- veľmi pekne ho žiadaj
- 500 rímsky
- vrch na Liptove (blízko Ružomberka)
- czudzokrajný trnístý ker (6) + druh papagája (3)
- ropný, skr.
- korytnačka, česk.
- tu máš
- odborní v indológii
- kvalitná egyptská bavlna
- metropola Kazachstanu
- patri apkovi
- ženijný náčelník, ozn.
- zosilnený súhlas
- Mária, dom.
- mliazdi, náreč.
- judejský kráľ z Azy
- krajská požiarňa inšpekcia, ozn.
- kód štátu Lesotho
- príčna osadená pod stropom, zastar.
- stará angl. jednotka hmotnosti
- amer. atlet, olymp. víťaz z roku 1968 v skoku do dialky výkonom 890cm, čím prekonal svetový rekord o 55cm
- súčasť mužského obleku
- písmeno gr. abecedy
- trochu obvaria
- znoj
- slovenská telev. stanica

- urobil súpis vecí
- strojná traktorová stanica, ozn.
- kódy štátov – Island, Dominikánska republika, Portugalsko
- doktor prírodných vied - titul
- jeden z ostrovov Indonézie
- vyznavač hinduizmu
- stará dĺžková miera
- česká prehrada na rieke Vltava
- taroková karta
- štát v Afrike
- namokal česk.
- nijakým spôsobom
- hrdinovia z rušt.
- lyžiarska disciplína
- ruský súhlas
- pojem duše u st. Egyptanov
- kosťolný hudobný nástroj
- nekyprí pôdu pluhom
- ponáraj do vody
- trochu vypí z pohára
- riečny kôrovoc
- vianočná ryba
- okres skr.
- des, ľakaj, čes.
- kódy štátov – Nigéria, Írsko
- držia smútok
- dovial (vietor)
- učiteľ žiaka z učiva

- pálenka, nár.
- ŠPZ okr. Senica
- plátame diery na ponožkách
- umenie i armádna súťaž
- kilometer, zn.
- objedná si
- navonok, očividne
- zlý púštny duch
- koštný špik, nár.
- štátna poisťovňa, ozn.
- kryt vojaka v poli
- zatri rez po štepení, rezaní
- ŠPZ okr. Pezinok
- sodík a jód, ch.zn.
- ŠPZ okr. Poltár
- ŠPZ okr. Kežmarok
- okrasná rastlina - laskavec
- súvisiace so slovom améba
- ústna hláska
- vylučuje pot
- Elena, dom.
- Mariša, dom.
- daj mi na uhádnutie čísel
- Španielska vychovávateľka
- kút
- dáva do rámu
- zbožná úcta
- pracovná porada
- obytný a rekreačný priestor domu
- územná jednotka v Mongolsku
- cik - ...
- očami kuká
- orientálna živичná smola
- česká televízna stanica
- obec pri Komárne
- v hudbe - vysoko
- označ. kvalit. múky
- fialový
- požíva stravu
- alkohol
- ženské meno 7.2.
4. mesiac
- túz
- tvrdá časť v hlávke kapusty
- úlom, zlom
- iným smerom
- git
- ŠPZ okr. Michalovce
- mužské meno
- osob. zámeno
- elektr. nabitá časťica
- posledné písmeno abecedy
- lodén bez -10-
- nestáť, chodiť
- 5004 rímsky
- vajičko lekár.
- kde
- helium, ch.zn.

V RIADKOCH:

- za tajn. č. I., erbium ch.zn.
- za tajn. č.III. nahá
- za tajn.č.IV. kultúrna inštitúcia

V STĽPČOCH:

- pod ozn. tajn. č.I. inic. lvy
- pod tajn. č.II. inic. Stanky
- pod tajn.č.V. dlhé o

Pomôcky:

ABASI, AMARANT, AZASEL, IE, KAPARA, LOAD, PALANDA, RSC, ŠUBA.

Pozor: V krížovke nie sú dodržané dĺžne.

Znenie tajničky z čísla 102: Sladkosť domova nie je v pohodlí, ani v hojnosti, ale v tej tajomnej hudbe srdca, čo náležia sebe.

Autori krížovky: Pavel Staroň
Simona Žabokrtská

ŠPORT

Väčšinu života je spätý s futbalom v Závažnej Porube

Funkcionár, starosta a kronikár Jaroslav Jurečka spisuje históriu futbalového klubu ŠK Závažná Poruba neuveriteľných päťdesiat rokov svojho života. Pri futbale v Závažnej Porube začínal Jaroslav Jurečka už v roku 1963 ako funkcionár klubu. Postupne prechádzal rôznymi inými funkciami od pokladníka či tajomníka klubu. V roku 1970 napadla tomuto futbalovému nadšencovi myšlienka znovuzavedenia (pokračovania) futbalovej kroniky, ktorá sa píše nepretržite až dodnes. Môžeme teda povedať, že písaniu tejto kroniky sa venuje Jaroslav Jurečka už neuveriteľných 50 rokov svojho života.

Veľká všestrannosť aj v organizačných oblastiach a nesmierna ochota pomáhať, nielen pri futbale, priniesla pánovi Jurečkovi aj inú dôležitú funkciu v obci Závažná Poruba. V roku 1990 bol zvolený za starostu obce, kde pôsobil dve volebné obdobia. Ako nám sám povedal, počas starostovania mal kopolu iných pracovných povinností, ale písať futbalovú kroniku neprestal, aj keď mal toho času menej.

„Bavilo ma to a neustále ma to baví, preto som neprestal ani počas obdobia, keď som bol starostom a neprestávam ani teraz, keď mám už pokročilejší vek. Budem ju písať dovtedy, dokedy budem vládvať,“ povedal pozitívne naladený Jaroslav Jurečka.

Na druhej strane postupne začal kronikár uvažovať, že jeho písárske žezlo by mohol postupne niekto prebrať.

„Nie som nenahraditeľný, aj ten môj vyšší vek nehrá v prospech. Snažil som sa už aj oslovit nejakých mladších ľudí, ktorí by mohli pokračovať v písaní kroniky. No je to nesmierne ťažké, pretože do takýchto dobrovoľných robôt sa ľudia moc nehrnú. Veľmi by ma mrzelo, keby to muselo po toľkých rokoch skončiť a nemal by to kto písať. Bola by to škoda.“

Písať kroniku, aby tam boli aktuálne záležitosti, nie je len tak. Písár bol takmer na každom domácom zápase Závažnej Poruby osobne, aby vždy vedel, čo sa na ihrisku deje. Pri zápasoch vonku, ktorých sa nezúčastnil, musel obvolať funkcionárov či trénerov.

Športový nadšenec sledoval, samozrejme, predovšetkým futbal, ale zaujímal sa aj o ostatné športy v obci. Sledoval situáciu aj v oblasti lyžovania či bežeckého lyžovania v stredisku Opalisko, kde mali lyžiari či bežci výborné zázemie a nosili do obce výborné medzinárodné výsledky.

Jaroslavovi Jurečkovi, srdcom i dušou spätému s futbalom, sme položili aj zopár otázok.

Ako ste vlastne začali, alebo ako ste vedeli, že sa chcete venovať písaniu futbalovej kroniky?

Asi som sa s tým narodil. Hrať futbal som nehral nejak dlho, hral som po dorast, ale vedel som, že pri futbale chcem zostať. Bol to môj sen byť profesionálny futbalový funkcionár. Pracoval som 39 rokov vo vtedajšej Tesle Liptovský Hrádok. V roku 1980 mi prišla vysnívaná ponuka robiť futbalového referenta na Liptovskom futbalovom zväze. Okamžite som túto ponuku prijal a odišiel som z Tesly. No na moje očakávanie som tam vydržal len tri roky. Neviem ani prečo, keď som futbal tak miloval. Asi to nebolo pre mňa sedieť sám v kancelárii celý deň. Mám rad spoločnosť, na čo som bol zvyknutý z predchádzajúceho zamestnania. A tak v roku 1983 som sa vrátil späť do Tesly. (Odvtedy na LFZ pôsobí až doteraz Vladimír Hubka, poz. redakcie). Ale kroniku, odkedy som ju začal písať, teda roku 1970, som nikdy neprestal písať, aj keď som menil zamestnania. To ma držalo.

• Jaroslav Jurečka

Aký bol futbal v tých sedemdesiatych rokoch oproti terajšiemu? V čom bol iný, ak iný bol?

Tak určite bol vtedy skromnejší futbal, nebolo v kluboch toľko financií. V dnešnej dobe už každý vidí futbal ako istý druh zárobku, čo je dosť smutné. Aj kvôli financiám sa vytráca z oddielov či klubov masovosť hráčov. Za chvíľu nieže si tréner nebude mať z čoho vybrať, ale budeme radi, ak bude mať vôbec kto hrať. Vidím to nielen na Liptove, ale v rámci celého Slovenska v nižších súťažiach. Ubúdajú žiacke základne, dorastencov je menej a potom nemá v tých áčkových tímoch kto hrať. Je to negatívny vplyv aj tejto digitálnej počítačovej doby a tomu sa ubrániť asi moc nedá.

Počítal som to, že už v 12 obciach na Liptove z týchto dôvodov futbal skončil. A boli to obce, kde futbal bol na popredných miestach.

V minulosti mala aj každá obec, kde sa hral futbal, tím vyskladaný zo svojich hráčov, svojich odchovancov. Dnes hrajú a striedajú sa hráči z celého Liptova. To tiež voľakedy nebolo. Myslím si, že futbal do budúcnosti čakajú veľmi ťažké časy.

Keďže ste spätý s futbalom v Závažnej Porube dlhé roky, mohli by ste povedať niečo o kvalite hry tohto tímu kedysi a dnes?

Nedá sa porovnávať kvalita hry teraz a vtedy. Hráči sú iní – či už domáci, alebo cezpoľní. Ale kvalita je stále na vysokej úrovni. Futbal sa zrýchľuje, tréningy mávajú častejšie. Aj kvalita jednotlivých ihrísk stúpa, myslím tým trávnatú plochu. Momentálne patrí naša plocha medzi tie najlepšie. Na

tomto mieste sme od roku 1955, dovtedy sme hrávali na dvoch iných miestach a tie neboli až také dobré. Kde to voľakedy bolo vyrovnávať ihrisko buldozérmi... Ručne sa všetko robilo, navážalo, valcovalo a tak. Keby som to mal teda zhrnúť, tak Závažná Poruba patrí k popredným tímom čo sa týka majstrovských víťazstiev v jednotlivých ligách či triedach.

Spomínate si aj na trénerov, ktorí sú pre tím veľmi dôležitý článok?

Môžem povedať, že v Závažnej Porube na úrovni kvalifikovaného trénera bol jeden z prvých v 52. – 53. roku tréner Suchý. Bol to aj bývalý hráč Slovana Bratislava, ktorý sa sem prisťahoval a následne zobral ponuku trénovať Závažnú Porubu. Vniesol do hry kus veľkej profesionality. To je v tých začiatkoch. Neskôr od roku 1987 do dnešného dátumu sa tu vystriedalo takmer 39 trénerov, ak som to dobre porátal.

Popri hráčoch a tréneroch sa o chod klubu a organizáciu starajú aj ostatní dobrovoľní členovia. Ako vidíte aj túto formu dobrovoľníckej činnosti?

Aj v tomto smere ubúda dobrovoľných pracovníkov. Každý má veľa či už pracovných, alebo iných povinností. Ale ja osobne v tom mám jasno a vidím to takto: Keď sa v dedine alebo obci nájde čo i len jeden zapálený človek pre futbal, ktorý to chce rozvíjať, tak sa to vždy podarí. Následne sa obklopí ďalšími ľuďmi a všetko bude fungovať, ako má.

Avšak ak sa nenájde ani ten jeden, futbal bude stagnovať a v najhoršom prípade úplne zanikne. Poznám aj konkrétne kluby, kde pre tento problém bol futbal nútený skončiť.

Väčšinu života sledujete futbal v domácej obci. Spomínate si na nejaké zaujímavé príhody?

Jó, tak tých príhod je neúrekom. Niektoré veľmi úsmevné príhody nemôžem ani do novín spomenúť (smiech).

Ako ste prežívali jednotlivé výhry či prehry svojho tímu?

Veľmi, naozaj veľmi. Každý zápas som prežíval intenzívne. Väčšinou sa hrávajú zápasy v nedeľu a vždy po výhre som mal dobrú náladu ešte aj v pondelok, no naopak, po prehre mi do reči zas nebolo aj dva dni.

Byť dlhé roky funkcionár a teraz aj kronikár – to určite zabralo veľa voľného času. Čo na to vaša manželka?

Tak to jej musím poďakovať. Prakticky odkedy som sa oženil, som začal aj funkcionáriť v klube. Štadión som odomykal a posledný som odchádzal, aby som ho zamkol. Ani raz za tých 40 rokov, čo som bol funkcionárom klubu, mi v tomto nebránila.

Na záver by ste chceli niečo dodať?

Chcel by som teda dodať. Ak niekto môže pomôcť športu, v našom prípade aj futbalu, vo svojej obci, nech tak učiní. Športové aktivity upevňujú telo i dušu. Rodičia by mohli viesť svoje deti viac touto športovou cestou a v budúcnosti to bude mať určite pozitívny vplyv aj na ďalší chod jednotlivých klubov.

Tomáš Kučera, redaktor, MY Liptovské noviny, číslo: 19, Ročník 71, 12. 5 – 18.5. 2020

V škole sú znova žiaci i pani učiteľka

Prvý jún bol a bol sviatok, všetko v kvete stálo. Slniečko sa radovalo, slniečko sa smialo... Bodaj by nie. Veď hľadalo na žiakov, ako po dvoch mesiacoch domácej karantény si vykračujú do školy. Pred vstupom do budovy školy si v rúškach dezinfikovali ruky, odmerali teplotu a prijali poučenie o potrebnej hygiene. Potom nasledovalo radosťné stretnutie so svojimi učiteľkami a kamarátmi. Veru, bolo o čom rozprávať.

Prvý deň v škole, po uvoľnení nariadených opatrení, sa žiaci venovali hrám, učili sa v zelenej triede a tešili sa z darčiekov, ktoré im k sviatku detí pripravili rodičia a pán starosta. Prváci prevzali knihu za zvládnutie celej abecedy. Tretiaci si zahrli futbal, štvrtáci hrali vybíjanú a druhákov najviac potešilo to, že do školy prišla celá trieda a spoločne sa mohli zahrať veľa hier.

Aj keď boli celú tú dobu so školou v kontakte on-line, ukázalo sa, že učiteľka nedokáže nahradiť ani tá najmodernejšia učebná pomôcka. Do školy predsa chodia žiaci i pani učiteľka.

text: -dm- foto: učiteľky ZŠMR

S radosťou obdarovali deti na Deň detí

Už tradične je 1. jún sviatkom všetkých detí. Každý rok Rada rodičov pri MŠ a ZŠ im pripravuje v tomto období Cestu rozprávkovým lesom, kde okrem dobrodružstiev a zážitkov vždy na konci nájdu aj malú odmenu.

Rodičia nabalili tašky plné dobrôt a prekvapení

Keďže tento rok sú všetky akcie dočasne pozastavené, tak sme rozmýšľali ako potešiť detičky pri príležitosti ich sviatku. Všetky deti, ktoré navštevujú Materskú a Základnú školu v Závažnej Porube čakalo v prvý deň v škole milé prekvapenie. Vďaka obetavým rodičom a podpore pána starostu Ing. P. Beťku sa nám podarilo pre každé dieťa pripraviť tašku plnú dobrôt a iných prekvapení. Veľká vďaka patrí aj sponzorom, ktorí prispeli a tak sme mohli potešiť našich školákov.

-text i foto: -KM

...a ďalší priatelia našich detí

Dar pre folklór

Riaditeľka Materskej školy v Závažnej Porube Katarína Jambričovská obdarovala Poludnicu. Tieto artefakty rozšíria rekvizitár domácej folklórnej skupiny.

Do školy nastúpili aj malí školáci

Za prísnych bezpečnostných i hygienických opatrení sa 1. júna 2020 otvorili aj brány Materskej školy v Závažnej Porube. Prichádzajúci mali na tvári rúška, dodržiavali bezpečnú vzdialenosť. Deti sa zoznámili s prístrojom na meranie teploty. Takéto postupy sledovali len v televízii. Po vstupe do budovy si pod dozorom dezinfikovali a vyumývali ruky. Potom už nasledovalo radosťné stretnutie s kamarátmi

plné emócií. Zahrli sa do sýtosti a tešili sa z darčiekov ku Dňu detí, ktoré im pripravili rodičia a pán starosta. Pokiaľ to dovoľí počasie, budú chodiť na vychádzky, poznávať prírodu a zdržovať sa na čerstvom vzduchu. Deti môžu príviesť a odviešť len rodičia.

text: -dm- foto: učiteľky MŠ